ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1890 — ΕΤΟΣ Ζ'.—ΑΡΙΘ. 46

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . . Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν εἶνε γεωγραφικὴ ἔκφρασις· Μελέτη ἱστορι ἡ καὶ πολιτική, ὑπὸ Β. Ψιλάκη.
Λυμπεράκης ὁ πειρατής. Σελίδες ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ὑπὸ Σ.
Τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἔδισων, βιογραφία κατὰ τὸν L. Figuier. Μετάφρασις Α. Κ.
Ἡ Ἐλπίδα, ποίησις Π. Ν. Πετροπούλου.
Τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο, διήγημα Ganghofer. Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, ὑπὸ ΦΑΚ.
Κλεοπάτρα, μυθιστορία Henry Greville. Μετάφρασις Λ. Ἀμπάτη. (συνέχεια).
Διὰ τοὺς μητραλοίας, δημῶδες ἀνέκδοτον ὑπὸ Δ. Κ Βαρδουνιώτου.
Κουρούνα, μῦθος Κριλώφ. Ἐκ τοῦ Ῥωσσικοῦ ὑπὸ Π. Α. Ἀξιώτου.
Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια.—Ἐξωτερικά. —Ἀρχαιολογία.—Φιλολογία.—Καλλιτεχνία.
Ἐφημερίδες Ἀνέκδοτα—Περίεργα—Ποικίλα.
Ἀπορίαι πρὸς Λύσιν. Ἐκ τοῦ Γραμματοκιβωτίου τῆς «Ἑβδομάδος».
Ἰδιαίτερα Γράμματα.
Νέα Βιβλία.

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΙΣ

(Μελέτη ἱστορικὴ καὶ πολιτική).

Ὁ Ἑλληνισμός, ὅστις δὲν εἶνε γεωγραφικὴ ἔκφρασις, ἔχει μεγάλα συμφέροντα ἐν Μακεδονίᾳ, συμφέροντα, ἅτινα οὐδέποτε θὰ παύσωσιν ἐνδιαφέροντα τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα.

Κατὰ τὴν πρὸ μικροῦ τελεσθεῖσαν ὑπουργικὴν ἐν Ἀθήναις μεταβολήν, ἐδόθη πολλάκις ἀφορμὴ εἰς τὸν πρόεδρον τῆς νέας κυβερνήσεως νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην καὶ τὰς σκέψεις του περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς, καὶ δὴ περὶ τῶν ζητημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ παρόντι εἰς κρισιμωτάτην περιελθόντα φλεγμονήν, ἐγκλείουσιν ἀληθῶς τὸ μέλλον αὐτούσιον τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Ἐν μιᾷ τῶν συνεντεύξεων τούτων, καθὰ φέρεται ἐν τῷ τύπῳ, ἐδήλωσεν ὁ κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου ἐν ἄλλοις πολλοῖς εἰς τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦ «Χρόνου τῶν Παρισίων*» τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορικοπολιτικῆς ταύτης μελέτης προτατόμενα. Ὁ κ. Δηλιγιάννης ἐξεφράσθη, ὅ,τι αἰσθάνεται καὶ ἀντιλαμβάνεται, ὅτι δηλ. τὸ καθ' ἡμᾶς δίκαιον, τὸ κατακυλισθὲν καὶ καταβυθισθὲν εἰς τὸ ἀδιόρατον καὶ ἀκατασκεύαστον χάος τοῦ παχυλωτάτου τοῦ αἰῶνος ἡμῶν σήμερον μάλιστα ὑλισμοῦ, θεωρεῖ καὶ μεταχειρίζεται τὸν ἑλληνισμὸν ὡς γεωγραφικὴν ἔκφρασιν, ἀλλ' ὅστις κατὰ τὸν κ. πρώθυπουργὸν πόρρω ἀπέχει νὰ ἦνε τοιοῦτος, ὡς καὶ ὄντως οὕτως ἀπολύτως ἔχει.

Καὶ λοιπὸν εἶνε ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν τῇ ὑδρογείῳ σφαίρᾳ γεωγραφικὴ ἔκφρασις; Ἀναμφιλέκτως κατὰ τὸ αἰώνιον καὶ φυσικὸν δίκαιον οὐδὲν τούτου ἐν τῷ κόσμῳ ψευδέστερον· κατὰ τὸ θετὸν ὅμως καὶ εἰς τὴν πνοὴν τῶν ἐκ τῶν πολιτικῶν λεγομένων συμφερόντων ἐκτεθειμένον δίκαιον ἀναιρεῖται τὸ φυσικὸν καὶ ἀσυστόλως καὶ σκαιῶς σήμερον μάλιστα καταπατεῖται. Δὲν ἔληξεν ἔτι ὁ αἰὼν καὶ πᾶς τις ἔτι ἀναμιμνήσκεται, ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ, καίπερ ἀπόζων μεσαιωνικῆς χειροκρατίας καὶ ἱεροκρισίας, ἐκληροδότει ἐν τούτοις εἰς αὐτὸν αἰσθήματα ἱπποτικά, προκειμένου περὶ ὑπηρεσίας δικαίου καταπατουμένου, περὶ προστασίας ἀδυνάτου πιεζομένου. Ἐκείνων τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων ἀπήχησις, ἐκείνων τῶν ἱπποτικῶν παλμῶν συνέχεια καὶ παράτασις ἦτο ἡ κατὰ τὰς πολωνικὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐπαναστάσεις καὶ ἐξεγέρσεις καὶ δὴ τὴν ἑλληνικήν, θεία αὐτῶν δρᾶσις. Εἶνε οἱ καθ' ἡμᾶς θνητοί, ὑπέρτεροι τοῦ Κάνιγγος, τοῦ Βύρωνος, τοῦ Λουδοβίκου, τοῦ Βενρανζέρου, τοῦ Οὐγγὼ καὶ τόσων ἄλλων ἐριτίμων ὄντως καὶ μεγαλοδόξων βροτῶν; Ἐν τούτοις πρὸ οὐ πολλοῦ χρόνου ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα σοφοῖς νομιζόμενος καὶ ἐγκύπτων, καθὰ ἐλέγετο εἴπέρ τις καὶ ἄλλος εἰς τὴν ἀριστοτελικὴν φιλοσοφίαν, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας Σαιντιλαίρ, προκειμένου περὶ τῆς εἰς ἀκέραιον παραχωρήσεως τῶν ἐπιδικασθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐν Βερολίνῳ συνθήκης δύο ἐπαρχιῶν, ἀνήρεσεν ἐμπράκτως τὸ ἐπὶ τῆς λογικῆς ἑδραζόμενον δίκαιον, εἰπὼν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι ἕτερον τὸ λογικὸν καὶ δίκαιον καὶ ἕτερον τὸ συμφέρον τοῦ δυνατοῦ καὶ ἰσχυροῦ, πρὸ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ κύψωσι τὴν κεφαλὴν καὶ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸ ἀποδιδόμενον καὶ ἡσυχάσωσι! Κατὰ τὸ δίκαιον λοιπὸν τοῦτο μέχρι τοῦδε τοὐλάχιστον ὁ Ἑλληνισμὸς εἶνε ἁπλῆ ἔκφρασις γεωγραφική, ἡ ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δημιουργοῦ πλασθεῖσα Ἑλλὰς δὲν ὑφίσταται· κατὰ τὸ αἰώνιον ὅμως δίκαιον, τὸ ὁποῖον θρασεῖς καὶ τολμηταὶ τῆς θείας δημιουργίας ἀποστάται πειρῶνται νὰ διαστρέψωσι καὶ ἄρδην ἀναιρέσωσιν οὐδόλως ἔχει οὕτως· ὑφίσταται οὗτος ἀπὸ καταβολῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας καὶ θὰ ὑφίσταται καὶ θὰ θριαμβεύσῃ, ὡς ὁ λυθεὶς ἀπὸ τοῦ Καυκάσου γενάρχης Προμηθεὺς ὑπὸ Ἡρακλέους ἐκδικητοῦ «exorietur nostris ex ossibus ultor»· καὶ ἰδοὺ οἱ ἀναμφήριστοι λόγοι.

Δὲν παρῆλθε τριὰς ἔτι δεκάδων ἐτῶν, πρὸ τῶν ὁποίων τὸ πλεῖστον τῶν νῦν ἐγκαρδίων φίλων καὶ συμμάχων ἐμυκτήριζε καὶ σαρδόνιον ἐγέλα ἐν παντὶ ἀκούσματι περὶ ἀναστάσεως τῆς Ἰταλίας, περὶ ἧς κυρίως καὶ πρὸ πάντων ἦν καθιερωμένη ἡ φράσις «εἶνε ἁπλῆ γεωγραφικὴ ἔκφρασις». Ἂν ἡ Ἰταλία ἦτο δυνατόν ποτε νὰ ἦνε ἁπλῆ γεωγραφικὴ ἔκφρασις, ἡ χώρα ἐκείνη, ἐξ ἧς προήρχοντο αἱ λεγεῶνες, δι' ὧν οὐ μόνον ὑπετάγη εἰς αὐτὴν ὁ τότε γνωστὸς κόσμος, ἀλλ' ὅπερ τὸ σπουδαιότερον καὶ ἐδιδάχθη τὸν ἐπὶ τῆς γῆς νόμιμον βίον, εἶνε δυνατὸν καὶ ἡ ἐφάμιλλος αὐτῇ Ἑλλὰς νὰ διατελῇ τοιαύτη, ὁποίαν εὐαρεστοῦνται καὶ σπουδάζουσι νὰ ἀποδείξωσιν οἱ ἐν Εὐρώπῃ πολλῷ ὀψιγενέστεροι καὶ οἱ ἐπήλυδες καὶ ἐν αὐτῇ ἐπιδρομεῖς.

Ἀφ' οὗ χρόνου ἤρξατο ἡ διασπορὰ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τῆς ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀσίᾳ πρώτης αὐτοῦ καὶ ἀρχικῆς κοιτίδος, ὁ ἐκεῖθεν ἐξ ἀλλεπαλλήλων προωθήσεων, ἐκ διαλλήλων ἐθνολογικῶν αἰτίων ἐκεῖ προκαλουμένων, ἰνδοευρωπαϊκὸς κλάδος διηυθύνθη πρὸς τὴν Εὐρώπην καὶ κατεκάλυψεν αὐτὴν ἐν χρόνοις προϊστορικοῖς. Καὶ ἄλλοι μὲν τῶν ἐπιστημόνων διισχυρίζονται, ἅτι πρῶτοι καὶ μόνοι οἱ ἐκ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀνθρωπίνου κλάδου κατέσχον αὐτήν, ἕτεροι δὲ τοὐναντίον, ὅτι καὶ ἄλλος προγενέστερος κλάδος προηγήθη αὐτοῦ, θέλοντες νὰ συναγάγωσι τοῦτο ἐκ γλωσσικῶν τινων τεκμηρίων καὶ κοσμογονικῶν ἢ γεωλογικῶν ἀποδείξεων, οἷα ἡ τῶν Γασκόνων καὶ τῶν κατὰ τὸν Βισκαϊκὸν κόλπον περιοικούντων λαῶν ἀλλοία ἀρχικὴ γλῶσσα καὶ τὰ ἀλλεπάλληλα παραλίμνια ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ παμπάλαια ἀνθρωπολογικὰ στρώματα. Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, τὸ ἱστορικῶς καὶ γλωσσολογικῶς παραδεδεγμένον εἶνε, ὅτι Κέλται ἐν πρωτοπορείᾳ μέχρις Ἰρλανδίας προελθόντες, καὶ εἶτα Γερμανοὶ καὶ τρίτον τὰ διάφορα Σκυθικὰ φῦλα κατέσχον τὴν βόρειον καὶ μέσην Εὐρώπην, παραλλήλως πρὸς τούτους δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἐνιδρύθησαν οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πρωτογόνου κλάδου Γραικοϊταλοὶ ἢ Ἑλληνολατῖνοι. Καὶ οἱ μὲν προσβόρειοι τούτων, ὁμογενεῖς τὸ πρῶτον καὶ ὁμόφυλοι, περιήλαυνον καὶ διῃτῶντο ὑπὸ δρυμοὺς καὶ ἄντρα καὶ σπήλαια, ἐνῷ ἤδη οἱ ἐν Ἰταλίᾳ Ἐτροῦσκοι καὶ ἄλλοι καὶ ὁ ἐν Ὀρχομενῷ καὶ Μηκύναις καὶ Κνωσῷ πολιτισμὸς εἶχε θέσῃ πρὸ αἰώνων ἤδη τὰ θεμέλια τοῦ περιδόξου ἐκείνου τῶν ἀρχαίων ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ.

Ἡ Ἑλληνικὴ δὲ ἰδίᾳ ἢ Γραικικὴ παραφυάς, διότι πρὶν ἀποσχισθῇ αὕτη τῆς ὁμογενεστέρας αὐτῇ Ἰταλικῆς, ἐκαλοῦντο αἱ ἐν αὐτῇ διάφοροι φυλαὶ Γραικοί, καθὰ ἐξάγεται ἐκ τῆς ὁμογενείας τῶν κατεσπαρμένων βιοτεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητας λειψάνων ἀπὸ τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ τῆς Ἅλυος μέχρι τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀδρίου. Καὶ οἱ ἀνατολικώτερον δ' αὐτῆς οἰκοῦντες καὶ γειτνιάζοντες Ἀσιανοὶ Ἰράνιοι λαοί, Ἀρμένιοι καὶ Μῆδοι καὶ Πέρσαι, ἐκάλουν τοὺς ἐν αὐτῇ διαφόρους λαοὺς διὰ τοῦ περιληπτικοῦ ὀνόματος Ἴωνας (Γιουνάν), ὡς καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς Ὀθωμανοί· ἀπεδείχθη δὲ ἤδη ὅτι ἡ Ἰωνικὴ μετὰ τὰ Τρωϊκὰ μετανάστασις οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἐπάνοδος Ἰώνων πρὸς Ἴωνας, οἱ δὲ Φρύγες καὶ Μοισοὶ καὶ ἄλλοι Θρᾳκικοὶ καὶ Μακεδονικοὶ λαοὶ ἦσαν ὁμόφυλοι τῶν ἐν Μικρᾷ Φρυγῶν καὶ Μυσῶν καὶ ἄλλων καθ' Ὁ-

* Ὅρα «Ἐθνικὴν» τῆς 3 Νοεμβρίου.

μηρον λαῶν. Αὐτὴ ἡ παμπρώτη αὐτῶν ἐν κυρίαις γραμμαῖς θρησκεία, ἡ τοῦ παντοκράτορος Διὰς καὶ ἡ μεταγενεστέρως παραλλαγεῖσα, ἡ τοῦ Διονύσου (τοῦ Διὸς τῆς Νύσης), ἦτο μία καὶ κοινή. Ζεὺς ἐν τῇ Φρυγικῇ Ἴδῃ, Ζεὺς ἐν Θρᾴκῃ (καὶ Διόνυσος) καὶ Δωδώνῃ καὶ Λυκαίῳ καὶ κρητικῇ Ἴδῃ. Ἡ μὴ σύνταξις δὲ καὶ σύμπηξις τούτων πάντων ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πολιτικῇ κοινωνίᾳ, ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ πολιτικῶς ἔθνει, ἐξ αἰτίων ἀνέκαθεν ἐθνικῆς ἰδιοφυίας καὶ ἱστορικῶν περιστάσεων, οὐδόλως εἶνε λόγος ἀποχρῶν, ὅτι δὲν ἦσαν πάντες οὗτοι Γραικοί, Ἕλληνες, διότι τότε καὶ οἱ Ἐτροῦσκοι καὶ Ρωμαῖοι καὶ Μαρσοὶ καὶ Σαυνῖται καὶ λοιποὶ δὲν ἦσαν Ἰταλοί πάντες, ὡς καὶ οἱ Βέλγοι καὶ οἱ Σένωνες καὶ οἱ Ἀκυϊτανοὶ καὶ οἱ ἄλλοι Γαλάται πάντες καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ τε Ἰταλία καὶ ἡ Γαλατία γεωγραφικοὶ ἦσαν ἀνέκαθεν ἐκφράσεις, ὡς ρητέον τὸ αὐτὸ καὶ περὶ Γερμανίας. Καὶ ἡ μὲν θρησκεία δυνατὸν νὰ μὴ χαρακτηρίζῃ πάντοτε ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος· ἀλλὰ τὰ ἐκ τῆς γλώσσης καὶ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ τῆς ἱστορίας τῶν κοινῶν παθημάτων γνωρίσματά εἰσιν ὅρια ἀδιαφιλονείκητα, τὰ ὁποῖα ἔταξεν ὁ Θεός, ἀφότου ηὐδόκησε νὰ διακρίνῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος κατ' αὐτὰ πρὸς ἄμιλλαν ἐν τῇ κατ' ἄνθρωπον κοινωνικῇ καὶ πολιτικῇ σταδιοδρομίᾳ. Οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ κακόπιστος ἰσχυρογνωμοσύνη τὸ νὰ θέλωσι νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν πρῶτον τῆς Μακεδονίας βασιλέα Κάρανον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τὸν Δημόκριτον, ὅτι δὲν ἦσαν Γραικοί, Ἕλληνες. Δὲν θέλουσι νὰ παραδεχθῶσι τὰ ἀνωτέρω ἀναμφήριστα, διότι δὲν θέλουσι, καὶ ἐπάγουσι πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου μαρτυρίας ἐκ τοῦ Δημοσθένους, ὁ ὁποῖος ἐκ λόγων πολιτικῶν, στενῶς τότε ἐννοουμένων, ἐκήρυττε τοὺς Μακεδόνας βαρβάρους, προσποιούμενοι ὅτι λησμονοῦσιν, ὅτι ὁ Θουκυδίδης καλεῖ αὐτοὺς τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ Ἀκαρνᾶνας ὁμοίως, ἐν σχέσει βεβκίως πρὸς τοὺς ἄλλους μᾶλλον ἀνεπτυγμένους καὶ πεπολιτισμένους Ἕλληνας. Οὐ μόνον δὲ πρὸ τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ Θουκυδίδου ἔτι ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, ὅτι οἱ Μακεδόνες, Μακεδοὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀποκαλούμενοι ἦσαν ἀπόμοιρά τις τῆς μεγάλης καὶ ἀνδρικῆς ἐκείνης φυλῆς, ἥτις ἐθαυματούργησε κατόπιν, ὑπὲρ τὰς ἄλλας Ἑλληνικὰς φυλὰς εἰς ὕψος ἐξαρθεῖσα, ἐν Θερμοπύλαις καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς καὶ Μυκάλῃ. Πολλῷ δ' ἔτι παλαίτερον, ἐπὶ τοῦ παναρχαίου ἐκείνου καὶ περικαλλεστάτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ τότε κόσμος παρεδέξατο, ὅτι αἱ ἐκπροσωποῦσαι τὴν εἰς ἄνθρωπον προσήκουσαν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν Μοῦσαι, κατῆλθον τὸ πρῶτον ἐκ τῆς προσβορείου Ἑλλάδος, ἐκ τῶν Θρᾳκομακεδονικῶν χωρῶν, ἐκ Πιερίας καὶ Ἠμαθίας, σὺν τῷ χρόνῳ δ' ἐγκλιματισθεῖσαι κατέστησαν ἐν τῇ νοτίῳ Ἑλικωνιάδες ἐκ Πιερίδων. Τίνας μαρτυρίας ἄλλας ἢ μόνας ταύτας, τὰς ἐκ τῆς συνειδήσεως τοῦ κόσμου, τὰς ἐκ τῆς ἀπαραχαράκτων τῆς ἱστορίας δέλτων ἀπορρεούσας, δύνανται νὰ παράσχωσιν οἱ ἐναντιοφρονοῦντες καὶ ἐθελοκακοῦντες περὶ τῆς ἐκτάσεως ἀνέκαθεν τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἑλληνισμοῦ; Ἂν οἱ ἰσχύσαντες ἐν τοῖς ἱστορικοῖς μάλιστα χρόνοις Ἕλληνες, προμαντεύοντες ὅτι ἐπήλυδες ἐξ Ἀσίας Τάρταροι ἢ ἄλλοι ἐκ λόγων διαφόρων ἑλληνομάχοι ἤθελον ἐν τῷ μέλλοντί ποτε διαμφισβήτησιν τὴν ἀνέκαθεν εἰς αὐτούς, ἀπὸ καταβολῆς ἐν Εὐρώπῃ ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, ἀνήκουσαν πατρῴαν γῆν, ἐπυρπόλησαν πρὸς πᾶν ἐνδεχόμενον πᾶσαν ἄλλην ἱστορικὴν ὕλην ἢ ἠδυνήθησαν νὰ ἀλλοιώσωσιν οὕτως αὐτήν, ὥστε ὁ ἄλλος κόσμος σύμπας νὰ παρίστηται ζοφώδης, μόνος δὲ ὁ Ἑλληνισμὸς νὰ μὴ εἶνε μήτε Σκυθικός, μήτε Ἰταλολατινικὸς ἢ ἄλλος τις, ἀλλὰ καθαρὸς Γραικοελληνικός, τί νῦν μέλει τῇ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς πεφωτισμένῃ ἱστορίᾳ; ἢ εὐμοιροῦσι τοὐλάχιστον οἱ ἐναντίοι λόγων ἀναμφιλέκτων, ὅπως ἀποδειχθῇ ἡ ἀνυπαρξία τῶν ἱστορουμένων ἢ ἡ τοσαύτη παραποίησις καὶ νοθεία; Οὐδόλως βεβαίως. Τούτων λοιπὸν οὕτω καὶ οὐδαμῶς ἄλλως ἐχόντων, φέρε ἴδωμεν διὰ βραχέων, ἂν καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ὁ αἰσθητὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ χῶρος συνεστάλη καὶ ἐμειώθη.

Φρονοῦντες, ὅτι θὰ σκιαμαχήσωμεν, ἂν πειραθῶμεν νὰ ἀποδείξωμεν τὰ αὐταπόδεικτα, νὰ χαράξωμεν τουτέστι τὰ ὅρια τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς ἱστορικοῖς, ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις τοῖς περιδόξοις, ὅτε δύο μόνον ἔτι ἐν τῇ τοῦ κόσμου σκηνῇ ἔδρων πολυτρόπως, οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Πέρσαι, μεταβαίνομεν εἰς τὸ τρίτον τοῦ Ἑλληνισμοῦ στάδιον. Ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενοι ὀφείλομεν νὰ διακηρύξωμεν πάσῃ δυνάμει, ὅτι οὐδεὶς ποτε τῶν Ἑλλήνων ἠξίωσεν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου, ὅτι ὁ ἑλληνισμὸς εἶνε Παν-Ἑλληνισμός τις, οἷος ὁ τοῦ Ἀζακὼφ καὶ Κατκὼφ Πανσλαυισμὸς ἢ ὁ ἄλλος ἐκεῖνος, ὁ Παγγερμανισμός. Ὑπάρχει τις Ἑλληνισμὸς πανελληνισμός, ἀλλ' οὐτός ἐστιν ὁ ἰδανικὸς ἐκεῖνος ἀνθρωπισμός, τὸν ὁποῖον ἡ φωτοδότειρα καὶ διδάσκαλος τοῦ κόσμου Ἑλλάς, καὶ ὡς ἐθνικὴ καὶ ὡς χριστιανικὴ ἀδιαλείπτως μέχρι τοῦ τελευταίου Κωνσταντίνου ὑπερανθρώπως ἀγωνιζομένη μετελαμπάδευσεν ὡς φῶς ἀνέσπερον εἰς σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἐκληροδότησεν αὐτὸν εἰς αὐτήν· οὐτος κατέστη κοινὴ πάντων τῶν ἀνθρώπων κληρονομία, καὶ ἐὰν τοιαύτης ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἐτύγχανε, τίς οἶδεν εἰς ποῖα τέλματα βορβορώδη ἤθελεν ἔτι διατελῆ; ὑπὸ ποίου σκοτεινοῦ ζόφου ἔτι ἤθελε περιβάλλεται; Ἀλλ' οὔτε πάλιν ἠξίωσεν ὁ Ἕλλην, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν χώρῳ νοούμενός ἐστιν ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ μέγας Ἕλλην στρατηλάτης, ὁ μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Λεωνίδου, ἐξέτεινε καὶ περιήγαγε μέχρι τοῦ μαντείου τοῦ Διὸς Ἄμμωνος ἢ τῶν Ἀρβήλων ἢ τῆς Περσεπόλεως ἢ τῆς παρὰ τὸν Ὄξον καὶ τὸν Ἰαξάρτην χώρας καὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰνδοῦ. Ὁ Ἕλλην ἀξιοῖ νὰ τύχῃ τοῦ ὑπὸ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἱστορίας ὁριζομένου καὶ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸν φυσικῷ δικαίῳ χώρου, νὰ ἴδῃ τουτέστιν ἀναγνωριζόμενον τὸν Ἑλληνισμόν, ὅπου τὸ αἰώνιον καὶ ἀπόλυτον δίκαιον ἀπαιτεῖ, οὐχὶ δὲ νὰ μυκτηρίζηται ὁ θεόπεμπτος Ἑλληνισμὸς αὐτοῦ ὡς σκιὰ ἀνύπαρκτος, ὡς γεωγραφικὴ ἁπλῆ ἔκφρασις. Ἐπήλυδες Τάρταροι, ποιμένες καὶ κτηνοτρόφοι, δὲν ἐκρίθησαν καὶ δὲν κρίνονται ὡς διώκοντες πραγμάτων ἁπλῆς γεωγραφικῆς ἐκφράσεως καὶ ὁ Ἕλλην θέλει ἀπαρνηθῆ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ Ἑλληνισμὸς αὐτοῦ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ ὡρισμένος καὶ πραγματικός; ἀλλὰ τότε θὰ πράξῃ πολλῷ, ἀπειράκις πολλῷ χεῖρον ἢ ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Χριστόν· τότε θὰ παραδεχθῇ καὶ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Δημόκριτος ἐφθέγγοντο καὶ διῆγον σκυθιστί ἢ βουλγαριστί, ὁ Ἀπόστολος δὲ Παῦλος, ὅτε ἔγραφε πρὸς Θεσσαλονικεῖς καὶ Φιλιππισίους, πρὸς Ἐφεσίους καὶ Γαλάτας δὲν ἀπετείνετο πρὸς Ἕλληνας Θρᾳκομακεδόνας καὶ Μικρασιανούς, ἀλλὰ πρὸς ὀρδὰς σκηνιτῶν Σκυθῶν καὶ Τριβαλλῶν, Αὐκρων καὶ Βουλγάρων. Ἀλλὰ θὰ εἴπωσιν οἱ τὴν στάθμην τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν χειριζόμενοι, οἱ πεπολιτισμένοι ἄρχοντες τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων «δὲν δεικνύει καὶ ἡ βουλγαρικὴ γλῶσσα φυσικῶς καὶ ἀναμφιλέκτως ἐθνισμὸν βουλγαρικόν; δὲν ἀπαιτεῖ καὶ ἐνταῦθα οὐ μόνον τὸ τοιοῦτο δίκαιον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ἀσφαλείας καὶ ἰσορροπίας συμφέρον τὴν πραγμάτων τῆς ἄλλης τοιαύτης ἐθνικῆς ἀξιώσεως;»

Ἡ εἰς ταῦτα ἀπάντησις προσεχῶς.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Β. Ψιλάκης

ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ
Ο ΠΕΙΡΑΤΗΣ

Σελίδες ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

I

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1689 ἔν τινι ὑπογείῳ κρύπτῃ τῶν φρικαλέων καὶ αἱματοβρέκτων φυλακῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῶν σωζομένων ἔτι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ *Μπάνιου*, κατέκειτο χαμαὶ ἐπὶ σκωληκοβρώτου ἀχυρίνου στρωμνῆς, ἀνήρ, τριάκοντα πέντε ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἡλικίας, ἀλλ' οὐτινος τὸ πρόσωπον καταβεβλημένον καὶ ὠχρὸν ἐκ τῆς πολυχρονίου ἀνηλίου καθείρξεως καὶ τῶν βασάνων, ἐδήλου προφανῶς μείζονα τούτων ἡλικίαν. Ἐν τῷ σκοτεινῷ δωματίῳ, φωτιζομένῳ ὑπὸ μικροῦ τινος στρογγύλου φεγγίτου, ὑπὸ ὀγκωδῶν σιδήρων περιφρασσομένου, ἠκούοντο κροτοῦντα ἐξῶθεν ἐπὶ τῶν τοίχων του, καὶ σχεδὸν ὑπεράνω αὐτῶν τὰ κύματα τοῦ Βοσπόρου. Περὶ τὸν φεγγίτην καὶ ὑπὸ τὴν χαμηλὴν ὀροφὴν ἀπειράριθμοι ἀράχναι ἔπλεκον ἡσύχως καὶ ἀφόβως τοὺς ἱστοὺς αὐτῶν, πλήρεις κονιορτοῦ καὶ σμικρύνοντας ἔτι τὸ δι' αὐτοῦ εἰσερχόμενον ἀμυδρὸν φῶς.

Ἡ στρωμνὴ ἔκειτο ἔν τινι γωνίᾳ, ἐν ᾗ τὸ φῶς δὲν ἴσχυε νὰ φθάσῃ. Πλησίον αὐτῆς ἔκειτο λάγηνος ἔχουσα τεθραυσμένα τὰ χείλη, καὶ ὑπεράνω τῆς κλίνης, ὑπερμεγέθης κρίκος σιδηροῦς ἔν τινι τῶν λίθων τοῦ τοίχου προσκεκολλημένος καὶ σκωριῶν συνεκράτει τὴν ἄκραν ἀλύσσου σιδηρᾶς, ἧς τὸ ἕτερον ἄκρον ἐκρύπτετο ὑπὸ τὸ ἐπὶ τῆς κλίνης κείμενον σῶμα τοῦ δεσμώτου, προφανῶς δεδεμένον ἐπί τινος περιβάλλοντος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ σιδηροῦ ζωστῆρος. Ὁ δεσμώτης ἐκοιμᾶτο ἢ τοὐλάχιστον ἀνεπαύετο ἔχων τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν ἄντικρυ κειμένην θύραν, καὶ στηρίζων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ βραχίονος, γυμνοῦ μέχρι τοῦ ἀγκῶνος. Ἡ δεξιὰ αὐτοῦ χεὶρ ἐκρύπτετο ὑπὸ τὰ ράκη στενῆς καὶ ρυπαρᾶς περισκελίδος, ἐκ τῶν ἄκρων τῆς ὁποίας ἐξήρχοντο οἱ γυμνοὶ τοῦ καταδίκου πόδες.

Ἦν ἑσπέρα. Τὸ φῶς τοῦ μικροῦ φεγγίτου, μειούμενον ὀλίγον κατ' ὀλίγον. καθίστα ἀδιάρατα τὰ ἀντικείμενα τοῦ δεσμωτηρίου. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σταγὼν ὕδατος ἐκρότει πίπτουσα ἔν τινι ἄκρᾳ, καὶ ἦν κατέλιπεν ἰσχυρότερόν τι κῦμα ἀφικνούμενον καὶ ἐκρηγνύμενον ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Βόσπορον πλευρᾶς τοῦ τείχους, ἐνῷ ὁ θόρυβος αὐτοῦ ἀπομακρυνομένου μόλις ἔφθανε πρὸς τὸν δεσμώτην ὑπόκωφος ἀλλὰ συνεχής.

Αἴφνης ἀνήγειρε τὴν κεφαλήν. Βραδέα καὶ πυκνὰ βήματα ἀντήχησαν ἐν τῷ προδόμῳ τῆς φυλακῆς του, ἀποδιδόμενα ὑποκώφως ὑπὸ τοῦ λιθοστρώτου. Τὰ βήματα ἔστησαν πρὸ τῆς θύρας καὶ χεὶρ εἰσήγαγε κλεῖδα ἐν τῇ ὀπῇ τοῦ κλείθρου, ἣν ἔστρεψε τρίς. Ἡ θύρα ἠνοίχθη τρίζουσα καὶ ἐπὶ τῆς οὐδοῦ αὐτῆς ἐφάνη τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα Γενιτσάρου δεσμοφύλακος, κρατοῦντος διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς μικρὸν φανόν, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας τὴν ὑπερμεγέθη κλεῖδα, δι' ἧς ἤνοιξε τὴν θύραν. Ἡ σκιὰ τοῦ σώματός του μεγεθυνομένη ὑπὸ τοῦ φανοῦ, ὃν ἐκράτει, ἐφαίνετο ὄπισθεν αὐτοῦ ὑπερμεγέθης, ὡς τινος τιτᾶνος καὶ κινουμένη, ἐνῷ ἡ κεραλή του, περιβαλλομένη ὑπὸ παχέος καὶ ὑψηλοῦ *σαρικίου*, ἔκυπτε πρὸς τὰ ἔμπρὸς ἀναζητοῦσα ὑπὸ τὰς ἀναπάλσεις τοῦ φωτὸς τοῦ φανοῦ του τὸν δεσμώτην.

Οὗτος ἀνεκάθησε. Τὸ φῶς πίπτον ὅλον ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐφώτισε τὴν ὠχρὰν μορφήν του, κρυπτομένην ὑπὸ μακρᾶς γενειάδος, ἐν ᾗ ἀνεμίγνυντο αἱ ἄκραι τῶν πυκνῶν καὶ μακρῶν αὐτοῦ μυστάκων. Ἀλλ' ἐν τῇ ὠχροτητι τῆς μορφῆς ἐκείνης καὶ ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φέγγος τοῦ δωματίου ἔλαμπον δύο ὀφθαλμοὶ μέλανες, πλήρεις πυρός, φαινόμενοι, ὅτι μόνοι ἐκεῖνοι διετήρουν ἔτι τὴν ἄλλοτε δύναμιν τοῦ ρωμαλέου σώματός του καὶ σκιάζοντες διὰ τῶν μακρῶν αὐτῶν βλεφάρων γρυπὴν ῥῖνα, ὑψουμένην μικρὸν πρὸς τὰ ἐπάνω, δεικνύουσαν δὲ τὴν θέλησιν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν, ἥτις ἐκρύπτετο ὑπὸ τὴν καταβεβλημένην ἐκείνην μορφήν.

Ὁ δεσμοφύλαξ ἔρριψε ταχὺ ἐρευνητικὸν βλέμμα ἐν τῇ εἱρκτῇ καὶ οὐδὲν ἰδὼν τὸ ἀσύνηθες, ἐστράφη πρὸς τὴν θύραν καὶ ὑπεχώρησεν, ἀφήσας τὴν οὐδὸν ἐλευθέραν εἰς δύο ἑτέρους Γενιτσάρους, φέροντας τὰ σήματα ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν· ὁ εἷς τούτων, ἀναστήματος ὑψηλοῦ καὶ εὐθέος, προέβη πρὸς τὸν δεσμώτην, ἔκπληκτον ἐπὶ τῇ παραδόξῳ καὶ ἀσυνήθει ἐκείνῃ ἐπισκέψει, καὶ ἐξήτασεν αὐτὸν ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ὀνύχων, μετὰ προσοχῆς τοιαύτης, ἥτις προφανῶς ἀπήρεσε τῷ καθειργμένῳ, καθόσον ἀνασηκωθεὶς ἔδειξε τὸ μέγα αὐτοῦ ἀνάστημα, καὶ προβὰς ἓν βῆμα ἔλαβε τὴν τεθραυσμένην λάγηνον εἰς χεῖρας, ἐπιε, καὶ κύπτων ἔτι ἵνα ἀποθέσῃ αὐτήν, εἶπεν ἀποτόμως καὶ τουρκιστί:

— Τί θέλετε;

Ὁ ἐπισκέπτης προσέβλεψεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, ὡσεὶ θέλων ἅπαξ ἔτι νὰ βεβαιωθῇ καί:

— Δὲν εἶσαι, τῷ λέγει εἰς καθαρὰν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὁ Μανιάτης πειρατὴς Λυμπέριος Γερακάρης ἢ Λυμπεράκης ἐπιλεγόμενος;

— Ναί, τί θέλεις; ἀπεκρίνατο οὗτος ἔτι μᾶλλον ἀποτόμως καὶ ἐπανακαθήμενος ἐπὶ τῆς στρωμνῆς του.

— Πόσον καιρὸν εἶσαι φυλακισμένος;

— Δὲν ἠξεύρω· ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ χρόνια, ἴσως περισσότερα, ἴσως ὀλιγώτερα. Δὲν ἐνθυμοῦμαι.

Ὁ ἐρωτῶν ἐστράφη πρὸς τὸν δεσμοφύλακα, ἱστάμενον ἀκίνητον ὄπισθεν καὶ κρατοῦντα τὸν φανὸν ὑψηλά, ἵνα φωτίζῃ τὴν εἱρκτήν, καὶ ἐψιθύρισεν αὐτῷ τουρκιστὶ λέξεις τινάς, εἰς ἃς ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο καταφατικῶς καὶ μετὰ σεβασμοῦ. Εἶτα δ' ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἕτερον Γενίτσαρον, ἱστάμενον παρὰ τὸν δεσμοφύλακα καὶ ἁπλοῦν μέχρι τότε θεατὴν τῆς σκηνῆς:

— Νὰ μεταφέρωσι τὸν κατάδικον εἰς δωμάτιόν τι τοῦ ἀνωτέρου πατώματος, καὶ νὰ τῷ δώσωσι πᾶν ὅ,τι ζητήσῃ, εἶπε τουρκιστί. Νὰ γίνῃ δὲ τοῦτο ἀμέσως, διότι ἐντὸς μιᾶς ὥρας θὰ ἐπιστρέψω. Μὲ ἠκούσατε;

Ὁ πρὸς ὃν ἀπετείνετο, ἔκυψε μέχρις ἐδάφους ὑποκλιθεὶς καὶ νεύσας κατὰ τὸ τουρκικὸν ἔθιμον.

II

Ἔτη τινὰ πρὸ τῆς ἀνωτέρω ἐποχῆς αἱ ἑλληνικαὶ ἐπαρχίαι καὶ ἰδίᾳ ἡ Πελοπόννησος, διερεθιζόμεναι καὶ ὑποβαλπόμεναι τὸ μῖσος ὑπὸ τῆς Ἐνετικῆς δημοκρατίας, ἐποφθαλμιώσης τὴν κατάκτησιν τῶν χωρῶν τούτων, εὑρίσκοντο ἐν μεγάλῳ ἀναβρασμῷ. Ὁ Μωριᾶς ὅλος ἦν εἰς κίνησιν καὶ ἡ Μάνη, ἡ ὀρεινὴ καὶ ὑπερήφανος αὐτοῦ ἐπαρχία, ἐπανέστη καὶ ἐμάχετο ἀδιακόπως κατὰ τῆς Τουρκικῆς αὐθαιρεσίας. Καίτοι δ' ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἀπέφευγε πάντοτε νὰ δίδῃ ἀφορμήν τινα πρὸς τοὺς ὀρεινοὺς αὐτῆς κατοίκους, ἀπολαμβάνοντας διαρκῶς εἴδός τι ἀγρίας ἀνεξαρτησίας, ἣν διετήρησαν μέχρι καὶ τῆς τελευταίας ἐπαναστάσεως, οὐχ ἧττον οὗτοι ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν, παρεχόντων αὐτοῖς πᾶσαν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑποστήριξιν, ἐκήρυζαν φοβερὸν πόλεμον, ὃν ἐνήργουν ἰδίᾳ διὰ θαλάσσης, συλλαμβάνοντες καὶ ληΐζόμενοι τὰ τουρκικὰ πλοῖα, φονεύοντες δὲ τὰ πληρώματά των. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπιταθεῖσα ἠνάγκασε τὴν Τουρκικὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ γενναῖα μέτρα κατὰ τῶν ταραζιῶν τούτων, καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1668 διέταξε τὸν Χασὰν-Μπαμπᾶν, πειρατὴν διάσημον, καταμαστίσαντα ἄλλοτε τὰς Ἀνατολικὰς θαλάσσας, διατλοῦντα δὲ τότε ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς, νὰ καταβάλῃ τοὺς ἀνυποτάκτους ἐκείνους, καὶ πρὸς τοῦτο ἔθηκεν ὑπὸ τὰς διαταγάς του μικρὸν στολίσκον ἐκ τεσσάρων πλοίων, ἐξωπλισμένων τελείως πρὸς πόλεμον *.

Ὁ Χασὰν-Μπαμπᾶς γινώσκων πρὸς τίνας εἶχε νὰ πολεμήσῃ καὶ ἐννοῶν, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου ὤφειλε νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλα ὅπλα, ἢ τὰ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς κυβερνήσεως δοθέντα, ἀφίκετο πρὸ τῶν παραλίων τῆς Μάνης καὶ προὐκήρυζε πρὸς τοὺς κατοίκους, ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ ἦν ἡ ἁπλῆ τοῦ τόπου εἰρήνευσις ἄνευ αἱματοχυσιῶν καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς νὰ ὑποταγῶσι, ζητήσας μόνον ὁμήρους τινὰς ἐκ τῶν προὐχόντων τοῦ τόπου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς διδομένης αὐτοῖς ἀμνηστείας. Ἀλλ' οἱ Μανιάται εἰς ἀπάντησιν ἐπυροβόλησαν κατὰ τῶν πλοίων, ἔβλαψαν αὐτὰ καιρίως, καὶ κατὰ τὴν μάχην ταύτην τὸ πρῶτον ἀναφαίνεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὸ ὄνομα τῶν Γερακάρη, ἐκ γυναικός, ἀνηκούσης εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην, ἥτις τεθεῖσα ἐπὶ κεφαλῆς τῶν λοιπῶν ὁμοφύλων της, ἐπολέμησε μετὰ γενναιότητος ἀσυνήθους εἰς τὸ φῦλον αὐτῆς. Ὁ Χασὰν-Μπαμπᾶς ἡττηθείς, ἀπολέσας δὲ καὶ τρία τῶν πλοίων αὐτοῦ, ὧν τὴν νύκτα γενναῖοι τινες Μανιάται ἔκοψαν τὰς ἀγκύρας καὶ ἄτινα ἡ θάλασσα ἐξέρριψε κατὰ τῶν βράχων, ἔφυγεν αἰσχρῶς ἐφ' ἑνὸς μόνου πλοίου.

Ἐκ τῆς ἐπισήμου ταύτης τῆς Μάνης οἰκογενείας, εἰς ἣν ἀνῆκεν ἡ γυνὴ αὕτη, εἵλκε τὸ γένος καὶ ὁ Λυμπέριος Γερακάρης. Μεθ' ὅλον τὸν τότε ἐξασκούμενον πόλεμον καὶ τὸν κίνδυνον, ὃν διέτρεχεν ἡ Μάνη, ὑποβλεπομένη ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν καὶ πολεμουμένη ἀπανταχόθεν ὑπὸ τῶν Τούρκων, αἱ πατροπαράδοτοι οἰκογενειακαὶ διαιρέσεις τῶν πρωτίστων αὐτῆς οἴκων, διετέλουν τότε ἐν πλήρει ἀκμῇ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ ἱστορία ἀναφέρει δύο οἴκους, παλαίοντας περὶ πρωτείων. Ὁ εἷς ἦν τῶν Ἰατραίων, ὁ δ' ἕτερος τῶν Στεφανοπούλων. Αἱ ἀδιάλειπτοι διενέξεις τῶν οἴκων τούτων, καταφευγόντων ἐνίοτε καὶ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν Τούρκων πρὸς ὑπερίσχυσιν, διήρουν τότε τὴν Μάνην, πολλάκις δὲ καὶ ἐκινδύνευσεν αὕτη ἐν τῇ θέρμῃ ἐκείνῃ τῶν οἰκογενειακῶν διενέξεων καὶ ἐρίδων. Ὁ Λυμπέριος Γερακάρης ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Κουμάδων εἶχε μνηστευθῆ τὴν θυγατέρα τοῦ Γιακουμὴ Ἰατροῦ, μίαν τῶν ὡραιοτέρων νεανίδων τῆς Μάνης. Ἀλλὰ τὴν χεῖρα τῆς νεανίδος ἐπεζήτει προηγουμένως ὁ Μιχαὴλ Λεμηθάκης τοῦ ἀντιπάλου οἴκου τῶν Στεφανοπούλων, οὐτινος ὅμως τὴν αἴτησιν εἶχεν ἀπορρίψη ὁ Γιακουμῆς. Ὅτε ὁ Μιχαὴλ Λεμηθάκης ἔμαθε τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Γερακάρη, ὠρκίσθη νὰ διαλύσῃ αὐτὸν διὰ τῆς βίας. Ἐσπέραν τινὰ λοιπόν, ὅτε ἀπουσίαζεν ὁ Λυμπεράκης, ἐπιπεσὼν μετά τινων ὁπαδῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰατροῦ, ἀπήγαγε τὴν νεανίδα καὶ διέλυσεν οὕτω τὸν ἀρραβῶνα.

Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγένετο ἀφορμὴ νέων οἰκογενειακῶν ἐρίδων, καὶ μάχαι καὶ φόνοι ἐγένοντο πολλάκις μεταξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων οἴκων. Ὁ Γερακάρης τέλος ἀναγκασθεὶς ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος, ἠγόρασε πλοῖον καὶ ἐγένετο πειρατὴς ἐκ τῶν τολμηροτάτων, τὸ δ' ὄνομά του κατέστη ὁ τρόμος οὐ μόνον τῶν ἐμπορικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πολεμικῶν Τουρκικῶν πλοίων *. Ἡ φήμη

* Guilletiere. Athènes Anciennes.

* Cantemir. Histoire de l'empire Othomane. Tom. IV.

αὐτοῦ καὶ τὰ τολμηρὰ κατορθώματα ἠνάγκασαν τὴν Τουρκικὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ δραστήρια μέτρα, καὶ ἐπὶ τέλους συλλαβοῦσα δι' ἀπάτης ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐναῖς μεθ' ἑπτὰ ἔτη εὑρίσκομεν αὐτὸν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης διηγήσεως.

III

Ὁ ἥλιος πρὸ πολλοῦ εἶχε δύσῃ. Τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ χρῶμα ἤρξατο καθιστάμενον βαθύτερον ὑπὸ τὴν ἀμυδρὰν τῶν ἀστέρων λάμψιν, ἐνῷ πρὸς ἀνατολὰς μέγας φωτεινὸς κύκλος ἐκάλυπτεν ἅπαντα τὸν ὁρίζοντα προαγγέλλων τὴν ἐμφάνισιν τῆς σελήνης.

Ἐν τινι δωματίῳ τοῦ ἀνωτέρου πατώματος τῶν φυλακῶν, ὧν ἐμνήσθημεν ἤδη, πρὸ μικροῦ κιγκλιδωτοῦ παραθύρου, βλέποντος πρὸς τὸν Βόσπορον, ἐκάθητο ὁ δεσμώτης θεώμενος τὰς ἀληθῶς θαυμασίους τῆς πρὸ αὐτοῦ εἰκόνος καλλονὰς τῆς φύσεως. Φαίνεται δέ, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ Γενιτσάρου ἀξιωματικοῦ διαταχθεὶς ἐξεπλήρωσεν εὐσυνειδήτως τὴν ἐντολήν του. Ὁ δεσμώτης ἔφερε σάκκον ἐκ πρασίνου ἐριούχου καὶ περισκελίδα ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος καθαρωτέραν, κουρεὺς δὲ κλήθεις εἶχε διορθώσει τὴν κόμην αὐτοῦ καὶ τὴν γενειάδα, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτοῦ, ἀπαλλαγὲν τοῦ τριχωτοῦ ἐκείνου καλύμματος, ἐδείκνυε τὴν ἀρρενωπὴν, ἀλλ' ὠχρὰν αὐτοῦ μορφήν.

Καθήμενος πρὸ τοῦ παραθύρου, ἐθεᾶτο τὸν κάτωθεν αὐτοῦ κυλίοντα τὰ ὕδατά του Βόσπορον, ἐνῷ αἱ ἀντικρὺ Ἀσιατικαὶ ὄχθαι χρωματιζόμεναι ὑπὸ τῆς ἀνατελλούσης σελήνης ἔδιδον τῇ εἰκόνι μαγικὴν ὄψιν. Ἡ θέα ἐκείνη, τίς οἶδεν εἰς τίνας ἐνέβαλεν αὐτὸν διαλογισμούς, διότι δάκρυ ἀφεθὲν ἀπὸ τῶν μακρῶν αὐτοῦ βλεφάρων ἐκυλίετο κατὰ μῆκος τῆς παρειᾶς του.

Ἐδάκρυεν. Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὁ σιδηρᾶν ἔχων τὴν καρδίαν, οὗ τὸ ὄνομα ἦν ὁ τρόμος ἄλλοτε τῶν θαλασσῶν, ὁ φοβερὸς πειρατής, ὁ ἐπίσημος Μανιάτης, ἔκλαιεν ἀναμιμνησκόμενος ἴσως, ὅτι αἱ χῶραι ἐκεῖναι, αἱ ὑπὸ τῶν καλλονῶν τῆς φύσεως τοσοῦτον δαψιλῶς περιβαλλόμεναι, ἡ θάλασσα ἐκείνη, ἡ τοσούτους στόλους τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἰδοῦσα, ὁ οὐρανός, ὁ τοσάκις φωτίσας τὴν μητρόπολιν ταύτην τοῦ κόσμου, ἔστενον ὑπὸ τὸ βάρος μακρᾶς δουλείας. Ἔβλεπε τὴν πατρίδα αὐτοῦ δούλην, πτωχήν, ἀδύνατον, ἐγκαταλελειμμένην πανταχόθεν, περιεστοιχισμένην ὑπὸ ἀμειλίκτων ἐχθρῶν, ὑπὸ ψευδῶν φίλων, ἐπιζητούντων ἀπαύστως νὰ ἐκμυζήσωσι τὸ αἷμά της, νὰ τὴν θάψωσιν ὑπὸ τὰ σωζόμενα αὐτῆς ἐρείπια, ἵνα καθήσωσιν αὐτοὶ ἐπ' αὐτῶν. Καὶ ὁπόσα ἄρά γε ἔπλαττεν ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτοῦ ὄνειρα ὁ δεσμώτης! Καὶ ἐδάκρυεν! Ἡ φαντασία αὐτοῦ ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ πετῶσα ὑπεράνω τοῦ Βοσπόρου, οὗ τὰ ὕδατα ἠκτινοβόλουν ὑπὸ τὸ σελήνιαῖον φέγγος, ἐστράφη ἐπιζητοῦσα ἐν τῷ οὐρανῷ, ἵνα εὕρῃ ἴσως ἀπ' αὐτοῦ, ἂν οὐχὶ ἐλπίδα, τοὐλάχιστον παρηγορίαν. Ἀλλ' οὐδὲ ταύτην φαίνεται εὗρε. Διότι στρέψας τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν πόλιν, εἶδεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπείρου ἀριθμοῦ τῶν μιναρέδων, φαινομένων, ὡς ἱστῶν πλοίων ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης, τὸν τροῦλλον τῆς Ἁγίας Σοφίας λάμποντα καὶ ἀντανακλώμενον ἐν τῷ φωτί, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν τὴν ἡμισέληνον εἰρωνευομένην, ὡς εἰπεῖν, αὐτὸν καὶ ῥιπτουσαν παμμεγέθη σκιὰν ἐπὶ τοῦ κτιρίου. Τότε ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ ἐξέπεμψε φοβερὰν λάμψιν καὶ ἡ χεὶρ του ἐξετάθη, δεικνύουσα τὴν πυγμήν της πρὸς τὸ φάντασμα ἐκεῖνο, ὅπερ μακρόθεν εἰρωνεύετο αὐτόν. Αἴφνης βραγχνὴ φωνὴ ἀντήχησε ψάλλουσα ᾄσμά τι τουρκικόν, βραδὺ καὶ μονότονον. Ἀνηγέρθη λυσσῶν σχεδὸν καὶ μαινόμενος καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν κιγκλίδων τοῦ στενοῦ παραθύρου τῆς φυλακῆς του, προσεπάθησε νὰ ἴδῃ τὴν νέαν ἐκείνην εἰρωνείαν τῶν σκέψεών του. Εἶδεν ὀθωμανὸν λεμβοῦχον ὄρθιον ἐπὶ μικρᾶς λέμβου, κρατοῦντα διὰ τῶν δύο χειρῶν τὰς κώπας καὶ συνοδεύοντα διὰ τοῦ ᾄσματος τὸν κρότον τῶν κωπῶν του. Τὸ λευκὸν αὐτοῦ σαρίκιον, φωτιζόμενον ὑπὸ τῆς σελήνης ἐφαίνετο τρέχον ὡς γλάρος ἐν τῷ μέσῳ τῆς γαληνιαίας θαλάσσης. Μανιώδης καὶ φρικιῶν ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀδυναμίας του ὁ δεσμώτης ἔσεισε τὰς κιγκλίδας τοῦ παραθύρου, καὶ τὰ ἀφρίζοντα αὐτοῦ χείλη θελήσαντα ν' ἀρθρώσωσιν ἀπειλήν τινα, κατέληξαν εἰς μανιώδη τινὰ ἐπιφώνησιν:

— Σκασμός!

Ἀλλ' ὁ λεμβοῦχος παρῆλθε χωρὶς κἂν νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλήν. Τὸ ἆσμα αὐτοῦ ἐξηκολούθησεν ἀντηχοῦν ἐπὶ μικρὸν ἔτι, καὶ ἡ σιωπὴ τῆς νυκτὸς ἐπανῆλθε, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τοῦ φλοίσβου τοῦ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς προστριβομένου κύματος.

Ὁ δεσμώτης ἀφῆκε τὸ παράθυρον καὶ ἤρξατο βηματίζων κατὰ μῆκος τῆς φυλακῆς του. Ἡ ἐκ τῆς ὀργῆς ζωογονηθεῖσα μορφή του ἤρξατο ἐπαναλαμβάνουσα τὴν πρὶν ὠχρότητά της καὶ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ ἐξηράνθη, ἐνῷ τὰ χείλη αὐτοῦ συνεσφίγχθησαν ἐκ μίσους. Ἀνεμνήσθη τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος, τῆς Μάνης, ἀνεμνήσθη τοῦ μίσους του κατὰ τῶν Στεφανοπούλων, τῆς ἁρπαγῆς τῆς μνηστῆς του, ἀφορμῆς τῆς παρούσης αὐτοῦ καταστάσεως. Ἀνεμνήσθη ὁποίαν τινὰ θέσιν ἠδύνατο νὰ κατέχῃ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, ἢν ἀπὸ τοσούτων ἐτῶν κατέλιπε, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀνέπεμψαν αὖθις λάμψιν ἀπαισίαν, πλήρη μίσους καὶ ἐκδικήσεως. Τί ἦν τότε ὁ Λυμπέριος Γερακάρης; ἀρχηγὸς ἐπισήμου οἴκου τῆς Μάνης, τοσάκις αὐτὴν ὑπηρετήσαντος καὶ τόσα ὑπὲρ αὐτῆς θυσιάσαντος! Τί εἶνε τώρα ὁ πειρατὴς Λυμπεράκης; Ἄθλιος δεσμώτης, φυλασσόμενος ὡς κακοῦργος ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς πρωτευούσης τοῦ Ἰσλὰμ. Ἡ ἰδέα αὕτη καθίστα αὐτὸν σχεδὸν παράφρονα. Ὤ! ἐὰν ἔβλεπεν αὐτῷ τὴν ἐλευθερίαν! Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς ἁρπαγας τοῦ ἔρωτός του, εἰς τοὺς αἰτίους τῶν πολυχρονίων βασάνων του.

Καὶ μεταπίπτων ἀπὸ τῆς μιᾶς σκέψεως εἰς τὴν ἄλλην, προσεπάθησε νὰ μαντεύσῃ τὸν σκοπὸν τῆς αἰφνιδίας τῶν φυλάκων του περιποιήσεως, τῆς μεταβολῆς τῆς πρὸς αὐτὸν συμπεριφορᾶς των. Ἐν τῇ ἀναζητήσει ταύτῃ εὑρισκόμενος, ἤκουσε βήματα ἀντηχοῦντα ἔξωθεν τῆς εἱρκτῆς του, ἡ θύρα ἠνεῴχθη καὶ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἐφάνη ὁ δεσμοφύλαξ ὀπισθοχωρῶν καὶ ἀφίνων τὴν οὐδὸν ἐλευθέραν εἰς τὸν πρὸ μιᾶς ὥρας δόντα τὴν περὶ μεταβολῆς τῆς συνήθους αὐτοῦ διαμονῆς διαταγὴν Γενίτσαρον.

Οὗτος εἰσῆλθεν. Ἔφερε μέγα σαρίκιον καλύπτον ἅπαν σχεδὸν τὸ μέτωπόν του καὶ ἐν τῇ ζώνῃ διεφαίνετο ἀκινάκης, οὗτινος ἡ λαβή, λάμπουσα ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων, ἐκαλύπτετο ἐν μέρει ὑπὸ ζεύγους μακρῶν πιστολίων, ὧν τὰ πλατέα στόμια ἐξήρχοντο κάτωθεν αὐτῆς. Ἅμα εἰσελθὼν ἀνεζήτησεν ἐν τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ τῆς εἱρκτῆς τὸν δεσμώτην. Ἰδὼν αὐτὸν ἐστράφη πρὸς τὸν δεσμοφύλακα, καὶ:

— Ἄφες τὸ φῶς, τῷ εἶπε τουρκιστί, καὶ ἄπελθε κλείων τὴν θύραν.

Ὁ δεσμοφύλαξ ἐξετέλεσε πάραυτα τὴν δοθεῖσαν διαταγὴν καὶ ἐξῆλθε κλείων ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν θύραν. Ὁ Γενίτσαρος ἔλαβε τὴν ἕδραν, ἐφ' ἧς πρὸ ὀλίγου ὁ πειρατὴς ὠνειροπόλει, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν καὶ καθήσας:

— Ἔχω νὰ σὲ ὁμιλήσω, Γερακάρη, τῷ εἶπεν ἑλληνιστί. Ἀλλὰ πρὶν ἀρχίσω, θέλω νὰ μὲ ἀκούσῃς μετὰ προσοχῆς.

— Διατί δὲν ὁμιλεῖς τὴν γλῶσσά σου, διέκοψεν ἐκεῖνος ἀποτόμως καὶ ὑπερηφάνως; ἢ μήπως νομίζῃς, ὅτι ἀγνοῶ τὴν τουρκικήν;

— Ὄχι, ἀλλὰ διότι δὲν θέλω νὰ μᾶς ἀκούσωσι, παρετήρησεν ὁ Γενίτσαρος, οὗτινος ὁ ὀφθαλμὸς ἤστραψεν ἐπὶ στιγμήν, καθόσον ἠννόησε τὴν ἔννοιαν τῆς παρατηρήσεως τοῦ δεσμώτου. Ἄλλως τε ὁμιλῶ ἄριστα τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἴσως ἴσως ἐν τῷ αἵματί μου εὑρίσκονται σταγόνες τινὲς αἵματος Γκιαούρ, ὡς σοῦ.

Ὁ Γερακάρης ἐστήριξε τὰ νῶτα κατὰ τοῦ τοίχου καὶ προσβλέψας τὸν Γενίτσαρον κατὰ πρόσωπον, τῷ εἶπε σχεδὸν εἰρωνικῶς:

— Ἀλήθεια! ὁμιλεῖς αὐτὴν θαυμάσια. Ἐμπρὸς λοιπόν, σὲ ἀκούω. Ἀλλὰ προηγουμένως εἰπέ μου, τίς εἶσαι.

— Τὸ ὄνομά μου θὰ τὸ μάθῃς κατόπιν, ὅταν δεχθῇς, ὅσα σοὶ προτείνω!

. . . . . .

(Ἕπεται συνέχεια) Σ*

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΔΙΣΩΝ

(κατὰ τὸν **L. Figuier**)

Α'.

Χειμερινήν τινα ἑσπέραν τοῦ ἔτους 1859, τρία ἄτομα, πατήρ, μήτηρ καὶ παιδίον, ἐπεράτουν λιτὸν γεῦμα ἐν τινι ὀπισθοδόμῳ ἀποθήκης τῆς κατηφοῦς πόλεως Πὸρτ-Ὀδρόν: Βιβλία, φυλλάδια, περιοδικὰ εἰκονογραφημένα, τὰ πάντα ἀνεγίνωσκε μετ' ἐνδιαφέροντος, ἀλλ' ἄνευ μεθόδου καὶ ἄνευ σχεδίου. Τοιαύτην ἔχων ἀταξίαν, οὐδὲν ἐπισταμένως ἐμάνθανε, διὰ τοῦτο δὲ καὶ δὲν ἐγνώριζεν, εἰμὴ ὀλίγην ἀριθμητικήν, ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος, ὁ νεανίας ἠτοιμάζετο νὰ ἐγερθῇ τῆς τραπέζης, ὅπως συναντήσῃ τοὺς συντρόφους του ἐν τῇ πλατείᾳ, ὅτε νεῦμά τι τοῦ πατρός του τὸν ἠμπόδισε νὰ πράξῃ τοῦτο.

«Μεῖνον Θωμᾶ, ἔχω νὰ σοῦ ὁμιλήσω».

Τὸ ἐπίσημον ὕφος, δι' οὗ ὁ πατήρ του ἀπήγγειλε τὰς λέξεις ταύτας, καὶ ἡ μελαγχολικὴ τῆς μητρός του στάσις, διατεθειμένης ν' ἀκούσῃ θρησκευτικῶς τὸν ἄρχοντα τῆς οἰκογενείας, ἀνησύχησαν κατά τι τὸ παιδίον, ὅπερ καθῆσαν ἔτεινε τὸ οὖς, ὅπως ἀκούσῃ τὴν πατρικὴν ἀνακοίνωσιν.

Πληρώσας καὶ ἀνάψας τὴν καπνοσύριγγά του, ἤρξατο ὁμιλῶν:

«Τέκνον μου, εἶπεν, εἶσαι ἤδη δώδεκα ἐτῶν.[2] Ἐν τῇ πατρίδι μου, εἰς τὴν ἡλικίαν σου, ὅταν δὲν ἔχῃ τις ἐν τῷ δερματίνῳ αὐτοῦ σάκκῳ ποσόν τι σημαντικὸν δολλαρίων, ἢ ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ του ἀρκετὸν ἀριθμὸν μετοχῶν τῆς Τραπέζης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἢ πηγήν τινα πετρελαίου ἐν Ὀἷλ-κρίκ, ἀναχωρεῖ πρὸς εὕρεσιν τύχης. Τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξα κ' ἐγώ, ὅτε ἤμην δεκαπενταετής. Εἶσαι ὑγιής, εὐκίνητος καὶ ἰσχυρός· ἔχεις μικρὰν ἐκπαίδευσιν, δύνασαι ὅθεν νὰ ριφθῇς εἰς τὸν κόσμον.

— Γνωρίζω, πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, ὅτι ἤγγικεν ἡ στιγμὴ ν' ἀπαλλάξω τὸν οἶκον ἑνὸς στόματος ἀνωφελοῦς καὶ νὰ κερδήσω τὰ πρὸς τὰ ζῆν δια τοῦ νοῦ ἢ τῶν βραχιόνων μου. Ἀλλὰ ποῖον τὸ ἐπάγγελμα, δι' ὃ μὲ προορίζετε; Δὲν ἠμπορῶ νὰ γίνω ράπτης, ὡς ὑμεῖς. διότι οὐδέποτε ἠδυνήθην, προσέθηκε μετά τινος φαιδρότητος, νὰ ὑποτάξω τὰς κνήμας μου εἰς τὸ νὰ μείνωσιν ἀκίνητοι οὐδ' ἐπὶ τρία λεπτά. Ὡς πρὸς τὰ φυτὰ καὶ τοὺς σπόρους, εἶμαι ἀδαής, οὐδέποτε ἀπολέσας τὸν χρόνον μου εἰς τὴν ἐπισκόπησιν τῶν δένδρων καὶ τῶν ἀνθέων. Ἡ θέα τῶν εἰκόνων μὲ ἀηδιάζει, δι' ὅπερ θὰ εἶμαι ἀδέξιος ἀγοραστὴς εἰκόνων· μὴ εὐτυχήσας δέ ποτε νὰ ἔχω ἐν τῷ θυλακίῳ μου ἥμισυ δολλάριον, δὲν θὰ δύναμαι νὰ ἐνεργῶ ἀγοραπωλησίας κτημάτων, ὡς σεῖς πράττετε ἐνίοτε· ὥστε δὲν βλέπω, ὁποῖον ἐπάγγελμα ἐξελέξατε δι' ἐμέ.

—Θὰ ἐργάζησαι, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, ἀνάπτων ἐκ νέου τὴν καπνοσύριγγά του, ἐν ταῖς σκευοφόροις ἁμάξαις τοῦ σιδηροδρόμου Canada καὶ Central Michiqau.»

Ἐπειδὴ δὲ ὁ παῖς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρύψῃ ἐλαφρόν τινα μορφασμόν, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ ἐξευτελιστικοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ τῷ ἀνήγγειλον:

— «Ἀνάμενε, τέκνον μου, καὶ δὲν ἐτελείωσα ἔτι. Πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, ἐπιδιορθώνων τὴν στολὴν τοῦ σταθμάρχου, διηυθέτησα τὰ περὶ σοῦ. Δὲν θὰ καταγίνεσαι εἰς τὸ νὰ ἀναβοκαταβιβάζῃς μόνον τὰς ἀποσκευάς. Ὁ ξενοδόχος θὰ σοὶ δίδῃ γλυκύσματα, ἄρτον καὶ ἀλάντας, ἅτινα θὰ πωλῆς εἰς τοὺς ταξειδιώτας, ἐν ὅσῳ ὁ σιδηρόδρομος προχωρῇ. Ἐπὶ πλέον ὁ ἐφημεριδοπώλης θὰ σοὶ ἀναθέσῃ τὴν πώλησιν τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν εἰκονογραφημένων περιοδικῶν. Θὰ ἦσαι μικρὸς ἔμπορος. Ἐπειδὴ δέ, προσέθηκεν, ὁ ἔμπορος ἔχει ἀνάγκην χρημάτων πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν του, λάβε τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης σου ἐγκαταστάσεως».

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ πατήρ, ἔδωκε τῷ υἱῷ ὑπερηφάνως, ὡς εἰ ἐνεπιστεύετο αὐτῷ θησαυρόν, τρία δολλάρια, ἅτινα οὗτος ἔθηκεν ἐν τῷ θυλακίῳ του, καταπνίξας στεναγμόν τινα.

— «Καὶ πότε θ' ἀναχωρήσω;» ἠρώτησε τὸν πατέρα του, δι' ὕφους ἀποφασιστικοῦ.

—«Ὁ πρῶτος εἰρμὸς διέρχεται ἐντεῦθεν τὴν 7.30 π. μ. ὅθεν θ' ἀναχωρήσῃς αὔριον τὴν 7.30 π. μ.

Ὁ ἐφημεριδοπώλης καὶ ὁ ξενοδόχος εἶνε προειδοποιημένοι, ὥστε ἔχεις τὰς πρώτας βάσεις τοῦ ἐμπορίου σου. Ἄλλως τε, προσέθηκε, ὅπως μετριάσῃ τὴν ἐντύπωσιν τῶν λόγων του, δὲν θ' ἀποχωρισθῶμεν ἐντελῶς. Ὁ εἰρμὸς σταματᾷ ἡμέραν παρ' ἡμέραν εἰς Πὸρτ-Ὀδρόν· ὥστε θὰ δυνάμεθα νὰ σὲ βλέπωμεν καὶ νὰ σὲ ἐναγκαλιζώμεθα ἡμέραν παρ' ἡμέραν».

Ὁ νεαρὸς Θωμᾶς ἠγέρθη καὶ εἶπεν, ἁπλῶς καὶ θαρραλέως:

«Ἔχει καλῶς, πάτερ μου, αὔριον θ' ἀναχωρήσω.»

Ταῦτα δ' εἰπών, ἐνηγκαλίσθη φιλοστόργως τὴν μητέρα του, ἐσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος μετα πωλητοῦ, καὶ ἀπεσύρθη ἐν τῷ ἀθλίῳ αὐτοῦ δωματίῳ, ὅπως προπαρασκευάσῃ τὰ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ἀφήσας τοὺς γονεῖς του εἰς τὰς λυπηρὰς αὐτῶν σκέψεις, ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει υἱοῦ ἀξίου τῆς ἀγάπης των.

Τὴν ἐπαύριον μόλις ἡ ἁμαξοστοιχία εἰσήρχετο εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Πὸρτ-Ὀδρόν, ὁ Θωμᾶς ἀνῆλθεν εἰς τὴν σκευαγωγὸν ἅμαξαν, καὶ ἤρξατο φαιδρῶς τῆς ἐργασίας του.

Ἰδοὺ λοιπὸν αὐτὸς διατρέχων τὰς ἁμάξας, ὅπως προσφέρῃ εἰς τοὺς ταξειδιώτας ἐφημερίδας, φυλλάδια εἰκονογραφημένα, περιοδικὰ ἀναμὶξ μετὰ γλυκυσμάτων, τεμάχια ἄρτου βουτυρωμένου, καρπούς, σιγάρα, καπνοσύριγγας καὶ πυρεῖα.

Μετά τινας ἡμέρας, ἐγνώριζε πάντα τὰ μυστήρια τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἅμα δ' ὡς ἀπέκτησε μικρόν τι κεφάλαιον, παρέλαβε τρία ἢ τέσσαρα παιδία, ἅτινα ἐπεφόρτισε νὰ μεταφέρωσι τὰ ἐμπορεύματα, ἐνῷ αὐτὸς ἱδρύθη οὕτως εἰπεῖν ἐν τῇ σκευαγωγῷ ἁμάξῃ.

Ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ ἀπομονωτηρίῳ ἀνεγίνωσκεν ἢ μᾶλλον κατέτρωγε τὰ βιβλία, ἅτινα ἠγόρασε διὰ τῶν πρώτων αὐτοῦ οἰκονομιῶν. Τυχαίως εὗρε τὴν μετάφρασιν τῆς *πραγματείας τῆς χημικῆς ἀναλύσεως* τοῦ Fresenius, ἣν καίτοι δὲν ἠννόει, ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ὅμως αὐτῆς ἐνεπνεύσθη τὴν πρὸς τὴν χημείαν κλίσιν αὐτοῦ. Εὗρε τὸ μέσον νὰ τοποθετήσῃ ἐν τῇ σκευαγωγῷ ἁμάξῃ εἶδός τι χημικοῦ ἐργαστηρίου καὶ νὰ καταγίνηται εἰς χημικὰ πειράματα.

Δυστυχῶς, κατὰ τὴν πορείαν, φιαλίδιον φωσφόρου τεθειμένον ἐπί τινος σανίδος, καταπεσὸν ἀνέφλεγη, καὶ μετέδωκε τὸ πῦρ εἰς τὸ δάπεδον τῆς ἁμάξης. Τὴν πυρκαϊὰν ἠμπόδισεν ὁ ὁδηγός, ὅστις μανιώδης ἐπὶ τῷ συμβάντι, ἔρριψεν ἐκ τοῦ παραθύρου τὸ κινητὸν χημεῖον, ἐφιλοδώρησε δὲ καὶ τὸν δυστυχῆ χημικὸν διά τινων ῥαβδισμῶν.

(Ἕπεται) Α. Κ.

---

1 Ὁ Θωμᾶς Ἔδισων, ἐγεννήθη ἐν Μιλάνῳ, κομητείᾳ τοῦ Ἐριέ, ἐν Ὄχιο, τὴν 10 Φεβρουαρίου 1847.

Η ΕΛΠΙΔΑ

Εἶπα 'ς τὴν κόρη π' ἀγαπῶ : Τοῦ ἥλιου τὴ φωτιὰ
Ἔχει γιὰ 'μένα ἡ θεία σου καὶ ἀστραφτερὴ ματιά·
Νὰ σβύσω θέλω 'σὰν κερί 'ς τὸ βλέμμα ποῦ μοῦ στέλλεις,
Καὶ μ' ἀποκρίθ' ἡ ἄπονη μὲ γέλοια: «Ὅπως θέλεις».

Κατέβασα τὰ μάτια μου περίλυπος 'ς τὴ γῆ
Καὶ εἶπα 'ς τὴ γῆ : Ἀγιάτρευτη θὰ μένῃ ἡ πληγή ;
Πῶς θὰ περάσω τῆς ζωῆς τὸν πικραμένο χρόνο ;
Κι' ἡ γῆ μοῦ εἶπε ἀπὸ βαθειὰ βραχνὴ: «Πάντα μὲ πόνο».

Κι' ἐσήκωσα τὰ μάτια μου 'ψηλὰ 'ς τὸν οὐρανό,
Ψηλὰ ὅσο τὸ βλέμμα μου 'μπορεῖ τὸ ἀνθρωπινὸ
Κι' εἶπα : Ψηλέ μου οὐρανέ, τῶν Χερουβεὶμ πατρίδα,
Πῶς θὰ περάσω τὴ ζωή; Κι' ἀπήντησε: «Μ' ἐλπίδα».

ΠΕΤΡ. Ν. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐπὶ τῆς ὄχθης ὡραίας καὶ ἀπομεμακρυσμένης λίμνης, ἡ ὁποία περικυκλοῦται ὑπὸ σκιωδῶν ἐλατῶν, κεῖται ὁ εὔχαρις οἶκος πτωχοῦ ἁλιέως. Σκέπει τέσσαρας ἀνθρώπους ἡ στέγη του, τὸν καπετὰν Νικόλα καὶ τὴν γυναῖκά του, τὴν κυρὰ Σουσάνα, τὴν γηραιὰν μητέρα τοῦ ἁλιέως, καὶ τὸν νεαρὸν Κώσταν, τὸν εἰκοσαετῆ του υἱόν. Μερικοὶ ἀνθρακοποιοί, τῶν ὁποίων αἱ καλύβαι ἔκειντο εἰς τὸ δάσος, ἦσαν οἱ μόνοι των γείτονες.

Κατὰ Κυριακὴν ἐπεσκέπτοντο τὸ πλησιόχωρον ὄρος, ὅπου ὁ παπᾶ-Γιάννης, γηραιὸς ἀναχωρητής, κατῴκει ἐν ξυλίνῃ καλύβῃ καὶ ἀνεγίνωσκε τὴν λειτουργίαν ἐν τῷ ἐξωκκλησίῳ, τῷ γεγλυμμένῳ ἐντὸς κορμοῦ ἐλάτης. Δὶς τοῦ ἔτους ἤρχοντο ἔμποροι ἀπὸ τὴν μακρυνὴν πόλιν καὶ ἔφερον εἰς τὸν καπετὰν-Νικόλα ὡς ἀντάλλαγμα τῶν ξηρῶν, καπνιστῶν καὶ παστῶν ἰχθύων, ὅλα τὰ χρειώδη τοῦ οἴκου του. Τὸ φθινόπωρον μόνον διὰ μίαν φορὰν ὁ χωροδεσπότης ἐγκατέλειπε τὸ ἀνάκτορόν του, ὅπως κυνηγήσῃ εἰς τὸ δάσος. Τί χαρὰ τότε διὰ τὸν Κώστα! Ἀπὸ τὸ πρωΐ, ἕως τὸ βράδυ προέτρεχε τῆς συνοδείας ἐν τῷ δάσει, ὅπως ὑποδείξῃ εἰς τοὺς κυνηγοὺς τὰ πρόσφορα μέρη διὰ τὴν θήραν τῶν ἀγριοχοίρων καὶ τῶν ἐλάφων. Ὁ ἱππότης εὕρισκεν εὐχαρίστησιν εἰς τὸν εὐκίνητον καὶ θαρραλέον νεανίσκον, ὅστις ἐγνώριζε τὸ δάσος τόσον καλά, ὅσον καὶ τὸ θυλάκιόν του καὶ ἐπλησίαζε τοὺς χοίρους, ὡπλισμένος μόνον μὲ τὴν μικρὰν θαλασσινήν του μάχαιραν. Τοιαύτην θέσιν κατεῖχεν ἐν τῇ συνοδείᾳ ὁ νέος, ἀλλ' ὁ καπετὰν-Νικόλας δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτε. Ἐκεῖνος ὑπέφερε κάποτε ἀπὸ ποδάγραν, ἡ ὁποία δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ διατρέχῃ τὴν λίμνην ἐπὶ ἑβδομάδας· τόσον στενῶς ἦτο συνδεδεμένος μὲ τὴν σύντροφόν του! Καὶ τότε, τὸ βλέμμα μόνον τοῦ τέκνου του τὸν παρηγόρει.

Ὁ Κώστας ἐμεγαλύνετο, ὡς νέα, καταπράσινος δρῦς, τόσον ἰσχυρὸς καὶ εὐθαλὴς ηὔξανε. Πίστις ἐγκάρδιος ἀπήστραπτεν ἐκ τοῦ γαλανοῦ του βλέμματος ἐπὶ τοῦ ὡραίου ἡλιοκαοῦς προσώπου του, τὸ ὁποῖον καστανοὶ πλόκαμοι ἐπλαισίουν. Κάποτε ἐξύπνα ἐν τῇ καρδίᾳ του ἡ ἐπιθυμία νὰ ἴδῃ τὸν κόσμον, ἐκεῖ κάτω μακρὰν τοῦ δάσους, καὶ δυσηρέστει τὸν πατέρα του· ἀλλ' ὅταν ὁ θόρυβος καὶ ἡ ταραχὴ τῆς κυνηγετικῆς ἐποχῆς παρήρχετο, ἡ νέα καὶ αὐτάρκης καρδία του ἐπέστρεφεν εἰς τὴν ἀρχικήν της τροχιάν. Ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐπέστρεφεν εἰς τὴν λίμνην διὰ νὰ ψαρεύσῃ μὲ τὸ ἄγκιστρον, μὲ τὰ δίκτυα, ἐπέστρεφεν εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ κυνηγήσῃ, διὰ νὰ συνάξῃ τὰ δι' αὐτὸν καὶ τοὺς ἰδικούς του χορταρικά, διὰ νὰ θηρεύσῃ γουναρικὰ θερμὰ διὰ τὸν χειμῶνα. Ἦτο καλὸς ψαρᾶς καὶ καλὸς κυνηγός· συχνάκις καὶ τὰ δύο ὁμοῦ, διότι, ὅταν ὠδήγει τὴν μικρὰν ἄνευ τρόπιδος λέμβον του, παρὰ τοὺς παροχθίους καλαμῶνας, ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸ παραγάδι του, ἐκρέμα τὸ ὅπλον εἰς τὸ πλευρόν του, ὅπως περιπτάμενον ἐρωδιόν, ἢ κράζουσαν ἀγρίαν κίσσαν, μετὰ βεβαιότητος τυφεκίου.

* * *

Ἦτο γλυκεῖα, καθαρὰ καὶ εὐώδης ἡ ἑσπέρα αὕτη Μαΐου. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου ἐχρύσουν τὸν οὐρανὸν ἄνω τοῦ δάσους καὶ τῆς λίμνης. Κύκλῳ, περὶ τὸν οἰκίσκον τοῦ ἁλιέως, τὰ νεαρὰ ἀνθύλλια ἐμύρονον τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ τὸ ζεῦγος τῶν χελιδόνων, τὸ ὁποῖον ἔστηνε τὴν φωλεάν του ἐτερέτιζεν ἐπὶ τῆς στέγης, ἐνῷ ἡ πλησίον πηγὴ ἡσύχως ἐκελάρυζεν ἐν μυστικῷ καὶ μαγικῷ μορμυρισμῷ. Καὶ ὅπως ἐσυνείθιζε, ἡ κυρὰ Σουσάνα, ἡ μήτηρ τοῦ ἁλιέως, ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ λιθίνου θρανίου, ἐπιδιορθοῦσα τὰ δίκτυα καὶ ἀνακινουμένη κάποτε δὲ ψιθυρίζουσα.

Ἰδοὺ τώρα καὶ ὁ Κώστας ἐπανερχόμενος τῆς λίμνης διὰ τοῦ λειμῶνος. Ἐφαίνετο λυπημένος καὶ εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ ἐννοήσῃ τὸ διατί. Ἤρκει νὰ παρατηρήσῃς τὴν θαλασσινὴν μάχαιράν του, ἐμπεπηγμένην ἐπὶ τεραχίου ξύλου. Ὁ καπετὰν-Νικόλας ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας, ἀντίκρυσε τὸν υἱόν του καὶ ἐθυμώθη καὶ τὸν ἐμάλωσε. Κρῖμα, ποῦ δὲν θὰ ἔφερε αὔριον, τὴν ἀγίαν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, εὐμεγέθη σπαρταριστὸν λοῦτσον εἰς τὸν παπᾶ-Γιάννη. Διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἐθυμώθη διπλᾶ μὲ τὸν υἱόν του, καὶ ἀληθῶς νὰ ἔχῃ τέτοια ἀτυχία 'στὸ ψάρευμα! Μὲ βλοσυρὸν βλέμμα ἐπροχώρησε πρὸ αὐτοῦ, ἥρπασε τὸ ξύλον μὲ τὸ ἐπ' αὐτοῦ μαχαιρίδιον καὶ τὸ ἔρριψε πρὸ τῶν ποδῶν του.

Ἡ μάμμη τὸν παρηγόρησε καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἔ, δὲν πειράζει Κώστα! 'μπορεῖ δὰ ὁ πατέρας καὶ νὰ μὴν πάῃ αὔριο στὸ παπᾶ Γιάννη κανένα ψάρι. Τοῦ ἁγιοῦ Γιαννιοῦ τοῦ φέρνει ἕνα ὥμορφο σολωμό. Μὴ χολοσκᾷς, παιδί μου, θ' ἄρθουν κ' εὐτυχισμέναις 'μέραις. Κάθε μέρα δὲν 'μπορεῖ νἄνε λαμπρή. Καὶ ποιός ξέρει, προσέθεσεν ὑπομειδιῶσα, αὔριον εἶνε τῆς Πεντηκοστῆς, κι' ἂν ἦσαι ἄξιος ναῦρῃς τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο..... αἴ, τότε ἄνοιξ' ἡ τύχη σου, θὰ ζήσῃς χαρούμενος ὅλη σου τὴ ζωὴ καὶ θὰ βουτίξῃς εἰς τὴν εὐτυχία ἴσα μὲ τὸ λαιμό.

Ὁ Κώστας ἤνοιξε τόσα τὰ μάτιά του, ὅμως δὲν εἶπε λέξιν, ἀλλ' ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ὄχθην, ὅπως στεγνώσῃ τὰ δίκτυά του. Καὶ ὅταν ἤρχισε νὰ νυκτώνῃ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ θρανίον, ὅπου ἡ κυρὰ Σουσάνα ἐκάθητο καὶ σιγά, παρακλητικῶς τῇ ἐψιθύρισε:

—Νενέ, πές μου..... τί εἶνε τὸ μαῦρο αὐτὸ τριαντάφυλλο ;

Ἡ γραῖα ἐχασμήθη καὶ ἔφερε πρὸς τὸ ἐρρυτιδωμένον της στόμα τὴν χεῖρα, καὶ ἔστρεψεν ὀπίσω τὸ πρόσωπον, ὅπως βεβαιωθῇ, ὅτι δὲν ἤκουσε τίποτε ὁ καπετὰν-Νικόλας, διότι κατηγόρει ὡς ἀντιχριστιανικὴν τὴν ἱστορίαν αὐτήν. Καὶ ἀκριβῶς, ὀπίσω ἐκεῖ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος ἐκαθάριζε τὴν λέμβον του. Ἡ κυρὰ Σουσάνα ἐκινήθη, ἐκύτταξε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἴδῃ τι πρὸς τὴν λίμνην. Ὁ Κώστας ἐνόησε τὴν μάμμην του· τὴν ἠκολούθησεν, ἔλυσε τὸ παλαμάρι καὶ ἐκωπηλάτησε πρὸς τὴν σκιερὰν καὶ κατοπτρίζουσαν λίμνην. Παρὰ τοὺς καλαμῶνας ἤκουσε νὰ κελαδῇ ὁ τροχίλος, ἐρλοίσβιζεν ἠρέμα τὸ ὕδωρ, ἐπλατάγουν εὐρύθμως καὶ κανονικῶς αἱ κῶπαι, ἔκριζον οἱ γρύλλοι, ἀπήστραπτον ἀδαμάντινοι οἱ ἀστέρες καὶ διπλοῦς ἐφαίνετο ὁ οὐρανὸς μὲ τοὺς ἀπείρους μαρμαίροντας ὀφθαλμούς του, ἐπάνω ὑψηλὰ εἰς τὸ στερέωμα καὶ κάτω ἐν τῇ γαληνιαίᾳ καὶ σιγηλῇ λίμνῃ.

* * *

Καὶ ἤρχισε νὰ διηγῆται ἡ κυρὰ Σουσάνα :

— Ἦταν μιὰ φορά, μὰ τώρα ἐδῶ καὶ πολλὰ πολλὰ χρόνια, νέο βασιλόπουλο. Ὥμορφο πολύ, τὸ πρόσωπο ἦταν ὁ ἥλιος ὁ ἴδιος καὶ τὰ ξανθὰ μαλλιά του ἦταν ἀπὸ χρυσάφι πλεγμένα· καὶ ἀφοῦ ἦταν ἔτσι ὡραῖο καὶ δυνατὸ καὶ γενναιόκαρδο, τὸ ἀγάπησε μιὰ Νεράϊδα.

— Νεννέ... τί εἶνε ἡ ἀγάπη ;

— Περίμενε δά, παληόπαιδο· θἄρθῃ καὶ σένα ἡ ὥρα σου καὶ θὰ ἰδῇς πῶς εἶνε τὸ πειὸ ὥμορφο καὶ τὸ πειὸ γλυκὸ πρᾶγμα τοῦ κόσμου, γλυκύτερο ἀπὸ τὸ μέλι καὶ πειὸ ζεστὸ κι' ἀπὸ τὸν ἥλιο.... μὰ ἄφησέ με νὰ σοῦ τὸ 'πῶ.

Ἡ καλὴ αὐτὴ Νεράϊδα κατοικοῦσε εἰς ἕνα περίφημο κῆπο ἀπὸ τριαντάφυλλα. Κάθε βράδυ τὸ βασιλόπουλο ἄφινε τὸ χρυσό του παλάτι, ἐπερνοῦσε ἕνα πυκνὸ καὶ σκοτεινὸ δάσος καὶ πήγαινε καὶ εὕρισκε τὴν ἀγαπημένη του καὶ ἔμενε μαζύ της ἴσα μὲ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ.

— Πές μου, νεννέ, τί ἔκανε ἐκεῖ πέρα ;

— Ἔλα ἀνόητε!.. Νὰ ἐκάθουνταν κοντά της.... καὶ.... τὴν ἀγαποῦσε.

— Ἔτσι ὅπως ἐσὺ μ' ἀγαπᾷς ἐμένα κι' ἐγὼ τὸν πατέρα ;

— Καὶ βέβαια..... μόνο κάπως ἀλλοιώτικα, ἐμορμύρισεν ἡ κυρὰ Σουσάνα.... Ὅμως ἄφησε τῆς ὁμιλίαις τώρα... θὰ σοῦ 'πῶ τὴν ἱστορία αὐτή... λοιπόν.... εἰς τὸ δάσος ποῦ ἐτριγύριζε τὸν κῆπο μὲ τὰ τριαντάφυλλα τῆς Νεράϊδας, ἐκατοικοῦσε ἕνας γίγας. Τὸν ἔλεγαν Κυφό, γιατὶ εἶχε μιὰ τόση μεγάλη καμπούρα! Ἐμισοῦσε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅμως ἀγαποῦσε τὴν Νεράϊδα· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴ δὲν τὸν ἤθελε, ὠρκίσθηκε νὰ ἐκδικηθῇ. Παραφύλαξε τὸ βασιλόπουλο μέσ' 'ς τὸ δάσος, τὸ κτύπησε ἀπὸ 'πίσω μὲ τὸ κοντάρι του, τὸ βρῆκε 'ς τὴν καρδιὰ καὶ πάει. Ἔπειτα ἔσκαψε ἕνα λάκο καὶ τὸ ἔθαψε.

— Τὸν ἄτιμο! ἔκραξεν ὁ Κώστας... Νὰ τὸν εἶχα 'ς τὰ χέρια μου!

Ἡ Νεράϊδα ὅμως καρτεροῦσε εἰς τὸν κῆπο της, καὶ ἅμα πέρασε ἡ νύχτα καὶ δὲν ἐφάνηκε τὸ βασιλόπουλο, τῆς πέρασ' ἡ ἰδέα πῶς κάτι κακὸ τοῦρθε, καὶ σηκόνεται καὶ πάει νὰ τωῦρῃ. Ἡ λύπη της ἦταν μεγάλη καὶ ἀκόμη μεγαλήτερη ἀπὸ τὴ λύπη τὴ δική μας, γιατὶ ἐκείνη δὲν ἤξευρε νὰ κλάψῃ. Ἔξεφνα ὅμως ἐβούρκοσαν τὰ μάτια της καὶ ἔσταξαν θερμὰ δάκρυα, καὶ ὅπου ἔπεφταν ἐφύτρονε καὶ ἕνα μαῦρο τριαντάφυλλο. Ἡ Νεράϊδα ἐπέθανε ἀπὸ τὸν καῦμό της καὶ ἐπῆγε κι' εὑρῆκε τὸ βασιλόπουλο εἰς τὸν οὐρανό... Ἀλλὰ τὰ μαῦρα τριαντάφυλλα ζοῦν ἀκόμη, ἀνθίζουν μιὰ ἡμέρα μόνο τὸν χρόνο, τὴν Πεντηκοστήν.... καὶ λένε οἱ ἄνθρωποι, πῶς ὅποιος εὕρῃ τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο, εἶνε ὁ πειὸ εὐτυχισμένος ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο!...

* * *

— Καὶ ποῦ βγαίνει, νεννέ, τὸ μαῦρο αὐτὸ τριαντάφυλλο;

— Ἀμ' ἂν τὸ ἤξευρα! μὰ ὁ κόσμος λέει πῶς βγαίνει σ' ἕνα ὥμορφο, ἡλιοφωτισμένο δάσος...Κι' ἂν εἶνε γραφτὸ σου νὰ τὸ κόψῃς, θαῦρῃς μόνος τὸ δρόμο... θ' ἀπαντήσῃς ἕνα γεροντάκι μὲ ἀσημένια γένεια καὶ θὰ τὸ ἀρωτήσῃς μόνο :

—Μήπως κ' εἶδες τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο; καὶ ἐκεῖνο θὰ σοῦ δεῖξῃ ἴσια ἴσια τὸ δρόμο....

Μετὰ τρεμούσης φωνῆς ἐτελείωσεν ἡ κυρὰ Σουσάνα καὶ ἥρπασε μὲ τὰς δύο της χεῖρας τὸ κάθισμα, ἐφ' οὗ ἐκάθητο...

— Μὰ Κώστα... τί κάνεις ;

Διὰ βιαίας κινήσεως ἔστρεψεν ὁ Κώστας τὴν λέμβον του πρὸς τὰ ὀπίσω.

— Εἶνε ἀργά, νεννέ, θὰ κοιμηθοῦμε· καὶ πρᾶγμα σπάνιον ἡ φωνή του ἔτρεμε..... Τάχιστα διέσχισε τὴν λίμνην καὶ ἐζήτησε μετὰ βεβιασμένον «Καληνύχτα» τὸ δωμάτιόν του. Ἐπλάγιασε μὲ ἀνοιχτὰ 'μάτια, καὶ ὅταν ἡ σιωπὴ ἐβασίλευσεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅταν ἡ σελήνη μὲ τὴν ὠχρὰν λάμψιν της ἐπελθοῦσα διὰ τοῦ παραθύρου του τὸν ἐφώτισεν, ἐσηκώθη κρυφίως, ἐνεδύθη τὰ καλλίτερά του ἐνδύματα, τὰς ἐρυθρὰς ὑπὲρ τὸ γόνυ περικνημίδας, τὴν βραχεῖαν περισκελίδα ἐκ δέρματος ἐλάφου ἐπιμελῶς μελανωθέντος, καὶ τὸ φαιὸν ἐσωκάρδιον ὅμοιον προς *βελάδαν*, περιθεόμενον ὑπὸ χρυσωτῆς σισύρας, τὴν ὁποίαν τὰ σαμούρια φέρουσι περὶ τὸν λαιμόν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του προσήρμοσε τὸν δερμάτινον σκοῦφον μὲ τὰ λαμπρὰ πτερά του, ἔρριψε τὸ ὅπλον εἰς τὸν ὦμόν του καὶ εἰς τὴν ζώνην του τὴν θαλασσινὴν μάχαιράν του. Ἀληθῶς τώρα δὲν ἦτο ὁ πτωχὸς υἱὸς τοῦ τάλανος ἁλιέως, ἀλλ' ἱππότης ἀληθινός. Ἄφωνος ἐγκατέλιπε τὸν οἶκον καὶ βαθέως ἀναπνεύσας, ἐδάδισε μακρὰν ὑπὸ τὸ σιγηλὸν καὶ γλυκὺ σελληνόφως.

Δι' ἡσύχου βαδίσματος περιεπλανήθη εἰς τὸ μυστικῶς μορμυρίζον δάσος, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο νὰ τρέμῃ ὑπὸ τὰ παίζοντα φῶτα, τὰ ὁποῖα ἡ σελήνη ἔρριπτε διὰ μέσου τῶν κλάδων τῶν δένδρων του. Δὲν ἐπρόσεχεν εἰς τὸν δρόμον του, ἐπροχώρει ὅπου τὸν ἔφερεν ἡ τύχη, χαμένος ἐντὸς σκέψεων καὶ ὀνείρων.

Κι' ἂν εἶνε γραφτό σου νὰ τὸ κόψῃς, θαῦρῃς μόνος τὸ δρόμο... Ἔτσι τοῦ εἶπε, ἡ κυρὰ Σουσάνα. Πῶς ὅμως νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι μεταξὺ τόσων αὐτὸς ἦτο ὁ ἐκλεκτὸς τῆς μοίρας ; Αἴ, μήπως ἦτον ἁμάρτημα νὰ θέλῃ νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του ;

* * *

Τέσσαρας ὥρας ἐπλανᾶτο, ὅτε τὸ δάσος ἐτελείωσεν, ἡ σελήνη ἐκρύφθη ὄπισθεν τῶν ὀρέων καὶ σκιερὰ ἡ νὺξ ἐκάλυψε τὸ πᾶν. Ἐβάδισεν εἰς τὸν μεγάλον δρόμον πρὸς τὸ χωρίον, ὅπου οἱ κύνες ὑλάκτουν, καὶ πάλιν ἐστράφη ὀπίσω· διῆλθε κοιλάδας, ἀγροὺς καὶ δάση. Ἄπαξ μόνον ἐξηπλώθη ὑπό τινα φραγμὸν διὰ νὰ ἡσυχάσῃ, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀνειρευόμενος καὶ ἀπεκοιμήθη.

Φυσικῶς εἰς τὸν ὕπνον του εὗρε τὸ μέλαν ρόδον· μετ' ἀναστεναγμοῦ ἀγαλλιάσεως ἔκυψε διὰ νὰ τὸ κόψῃ, ὅτε ὁ Κυφός, ὁ γίγας, φαίνεται ἐμπροσθέν του, τὸν τσιμπᾷ μὲ τὸ αἱματωμένον ἀκόντιόν του.... καὶ ἐξυπνᾷ! Μετ' ἐκπλήκτων ὀφθαλμῶν ἐκύτταξε πέριξ. Δάσος, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε εἶδεν, ἐξετείνετο πρὸ αὐτοῦ. Μόνον τὰ ἔλατα ἐγνώριζε, τοῦ σκιεροῦ καὶ ἀγρίου δάσους, ἐν τῷ ὁποίῳ ποῦ καὶ ποῦ ἐφαίνετο δρῦς ἐκτείνουσα τοὺς ὀζώδεις κλώνους της. Ἐδῶ καταπράσινα φύλλα χρυσωμένα ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ πρωϊνοῦ ἡλίου. Ὁλοστρόγγυλα τὰ δένδρα ηὔξανον ἐν μέσῳ τοῦ ὑψηλοῦ χόρτου καὶ πολύχρωμοι ψυχαὶ περιίπτανται ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος. Ἐφ' ἑκάστου φύλλου, ἐφ' ἑκάστου ἄνθους, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἑκάστου θάμνου ἐκρέματο μικροσκοπικὴ σταγὼν δρόσου, ἀντανακλῶσα ὅλα τῆς ἴριδος τὰ χρώματα, ὡς πολύτιμος λίθος. Ὑψηλὰ ἐκ τῶν κορυφῶν ἐσύριζον αἱ κίχλαι, καὶ ἐπὶ τοῦ πρασίνου τάπητος ἤχει τοῦ σπίνου τὸ παλμῶδες κελάδημα.

Πεντηκοστή!

Ὁ Κώστας ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἔκπληκτος ἐθεώρει πέριξ· σφοδρῶς ἡ καρδία του ἔπαλλε· (δὲν εἶπεν ἡ κυρὰ Σουσάνα, ὅτι τὸ μέλαν ρόδον ἀνθεῖ εἰς ὡραῖον, θαυμάσιον δάσος;) Ναί, ναί· εὑρίσκετο εἰς τὸ μέρος αὐτό, εἰς τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖος ἔφερεν εἰς τὴν εὐτυχίαν. Τώρα ἀκούει βήματα, —μεταξὺ τῶν κάκτων ἐφάνη γέρων χωρικὸς λευκοπώγων, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς ἐκκλησίας—αὐτὸς ἦτο ὁ γέρως μὲ τ' ἀσημένια γένεια, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔπαυσεν ὁ βίαιος τῆς καρδίας του παλμός, ἀνεθάρρησε καὶ τὸν ἠρώτησεν :

— Εἶδες τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο ;

— Καὶ βέβαια! εἶπεν ὁ γέρων καὶ ἔτυψεν ὀπίσω διὰ τῆς ράβδου του : Πήγαινε ἀκόμη λίγο διάστημα, ἔπειτα πάρε τὸ δρομάκι ἀριστερά... ἔπειτα δεξιὰ γιὰ τὸ σπιτάκι ποῦ εἶνε ἐπάνω 'ς τὸ δρόμο.

—Ὁ θεὸς μαζύ σου! ἐφώνησε καὶ ἔσπευσεν ἐμπρὸς ὀρθωθείς. Τρέχει ἐκεῖ στὸ δρομάκι ἀριστερὰ μὲ πυριφλεγεῖς ὀφθαλμούς, ἐπεσκόπησε τὰ περιζώματα τῆς ὁδοῦ, μία στροφὴ ἀκόμη καὶ ἐσταμάτησεν αἴφνης· θλιβερὰ φωνὴ ἔπληξε τὴν ἀκοήν του. Διστάζων διήνοιξε τὸν φράκτην καὶ εἶδε νεαρὰν κορασίδα νὰ κάθηται ἐκεῖ παρὰ τὸ περίζωμα τῆς ὁδοῦ. Πτωχικὸν ἔνδυμα περιέβαλλε τὸ εὔθραυστον καὶ τρυφερὸν σῶμά της, ὡς μέλαν κῦμα ἐχύνετο ἡ κόμη της ἐπὶ τῶν νώτων, μὲ τὸ πρόσωπον θαμμένον ἐντὸς τῶν χειρῶν καὶ ὑπὸ τοὺς βαθεῖς ἀλλαλαγμοὺς ὑπανεγείροντο οἱ ὦμοι, ἀφ' ὧν τὸ ὑποκάμισον εἶχεν ὀλισθήσει ὀλίγον.

— Τί ἔχεις, κόρη μου..... 'πές μου..... γιατὶ κλαίεις ;

Ἤγειρεν ἐκείνη θελκτικὸν καὶ ἀνεκφράστως θλιβερὸν πρόσωπον, πλημμυρισμένον ἐκ τῶν δακρύων, μὲ κεράσινα χείλη, μὲ ὀφθαλμοὺς καὶ αὐτοὺς κερασίνους, ἀλλὰ μελανὰ πολὺ μελανά. Τὸν ἐκύτταξε διὰ μακροῦ σιγηλοῦ βλέμματος καὶ ἔκρυψε πάλιν τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν καὶ ὀλόλυζεν.

—Ἔχει πεθάνη ὁ πατέρας μου καὶ χθὲς ἀκόμη ἔθαψαν τὴν μητέρα μου, καὶ τώρα εἶμαι μέσ' τοὺς πέντε δρόμους, χωρὶς κανένα.... κανένα....

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κώστα ἐπληρώθησαν δακρύων, ἔρριψε κατὰ γῆς τὸ ὅπλον, ἤρχισε νὰ τὴν παρηγορῇ. Ἂν ἤξευρα ἕνα τόπον δι' αὐτήν! Τῇ διηγήθη διὰ τὴν ὡραίαν του λίμνην, διὰ τὸ σκοτεινὸν καὶ μυκώμενον δάσος του καὶ τὸ φιλικὸν οἴκημα τῶν γονέων του. Ἐκέρδισε τῆς κόρης τὴν εὔνοιαν ἀπὸ τοῦ πρώτου βλέμματος· ἡ φωνή του ἤχει τόσον θερμὴ καὶ ἐγκάρδιος! καὶ ὅταν τὸ πρῶτον ἐβύθισεν εἰς τοὺς γλυκεῖς καὶ πιστοὺς ὀφθαλμούς του τὸ βλέμμα της, τὰ δάκρυα ἐξηράνθησαν. Καὶ ἐνῷ ἤκουε προσεκτικῶς τοὺς λόγους του, τὸν ἀφίνει ν' ἀναπαύῃ ἐπὶ τῶν ὤμων της τὴν χεῖρά του καὶ τὰς θερμὰς παρειάς του νὰ ἐφάπτωνται τῶν ἰδικῶν της. Καὶ ὅταν ἡ διήγησίς του τὸν ἔφερε νὰ εἴπῃ διὰ τὴν μητέρα του, καὶ αὕτη ἤρχισεν ἡσύχως νὰ κλαίῃ, τὴν ἔσφιγξεν ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ τὴν ἐφίλησεν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ πάλιν καὶ πάλιν—ἦτο πειὸ γλυκὸ ἀπὸ τὸ μέλι καὶ πειὸ θερμὸ ἀπὸ τὸν ἥλιο! — Τὴν ἔσυρε περισσότερον πλησίον του καὶ ἐνεθυμήθη τοὺς λόγους τῆς κυρᾶς Σουσάνας καὶ ἔκλαυσε θερμῶς ἐκ χαρᾶς.

— Τώρα τὴν ξεύρω τὴν ἀγάπη, κ' ἔχει δίκηο ἡ νεννέ μου· εἶνε πειὸ γλυκειὰ ἀπὸ τὸ μέλι, πειὸ θερμὴ ἀπο τὸν ἥλιο..... ἡ ἀγάπη ἦρθε καὶ σὲ μένα, ἀφοῦ 'βγῆκα νὰ ζητῶ τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο.

— Τὸ μαῦρο τριαντάφυλλο ἐψιθύρισεν ἡ παιδίσκη καὶ τὸν ἐκύτταξεν ἐρυθριῶσα ἐν μέσῳ τῶν δακρύων: «Ἐγὼ εἶμαι! Ἡ μητέρα μὲ ἔλεγε Τριανταφυλλιά, καὶ ἐπειδὴ τὰ μαλλιά μου εἶνε ἔτσι μαῦρα μ' ἐφώναζε χαϊδευτικὰ μαῦρο τριαντάφυλλο! »

Ἀκίνητος τὴν ἔβλεπε μὲ τοὺς μεγάλους καὶ εὐτυχεῖς ὀφθαλμούς του.

— Τώρα, ἐκραύγασε περιχαρὴς καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθη μὲ τοὺς δύο του βραχίονας. Ἔλα! ἔλα! μαῦρο τριανταφυλλάκι μου νὰ πᾶμε μαζύ.

Καὶ χέρι μὲ χέρι, ἐβάδισαν διὰ μέσου τοῦ ἀνθοῦντος δάσους.....

(Μετάφρασις Φάκ) GANGHOFER

HENRY GREVILLE

Η ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

(Μυθιστορία)

Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν ἡ 16 Αὐγούστου καὶ ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τῶν Ἀνακτόρων ἤστραψαν αἱ μεγάλαι στολαὶ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ αἱ πολύτιμοι ἐνδυμασίαι τῶν κυριῶν. Ὁ μέγας δοὺξ Βορὶς ὑπεδέχθη τὴν νύμφην ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας. Ἅμα ἔφθασεν αὕτη, ὁ Βορὶς προσέκλινε πρὸ αὐτῆς σιωπηρῶς καὶ λαμβάνων αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν ὡδήγησε πρὸ τοῦ ἀναβάθρου τοῦ εὐαγγελίου, ὅπου τὴν περιέμενεν ὁ κόμης τοῦ Νευτὼφ. Οὔτε λέξις, οὔτε βλέμμα ἐπρόδωκεν, ὅτι εἶχόν ποτε αἰσθανθῆ συμπάθειαν πρὸς ἀλλήλους.... καὶ ἀπεχωρίσθησαν πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ἀφοῦ ὁ Βορὶς παρέδωκε πρὸς τὸν Νευτὼφ τὴν νυμφίαν του, καὶ ἀπεσύρθη ὄπισθεν τῆς Κλεοπάτρας εἰς τρόπον, ὥστε αὕτη δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τὸν ἴδῃ μέχρι τοῦ πέρατος τῆς τελετῆς.

Ὑπακούουσα εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἐπιθυμίαν τοῦ στρατηγοῦ, ἡ Κλεοπάτρα εἶχεν ἐνδυθῆ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην παράδοξον καὶ ἰδιόρρυθμον στολήν, ἀλλὰ πολὺ ἁρμόζουσαν πρὸς τὴν καλλονήν της. Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς ἐκ λευκοῦ μουαρὲ ἐσθῆτος της ἔφερεν ἅπαντας τοὺς ἀδάμαντας τῆς οἰκογενείας Νευτὼφ, οὓς ὁ μνηστήρ της τῇ εἶχε θέσῃ ἐντὸς τοῦ κανίστρου, τοῦ ἐμπεριέχοντος τὰ παραφέρνεια δῶρά του. Ἡ βαρεῖα ἐσθὴς κατάφορτος ὑπὸ τοσούτων κοσμημάτων ἔπιπτεν εὐθεῖα καὶ ἄνευ πτυχῆς ἐπὶ τοῦ ἀγαλματώδους σώματος τῆς νέας κόρης, ὡς ἐπὶ βυζαντινῆς εἰκόνος. Ὁ ἐξ ἀνθέων πορτοκαλέας καὶ ἀδαμάντων στέφανός της ἔκειτο ἐν εἴδει διαδήματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της. Ἑνὶ λόγῳ ἡ στολή της ὡμοίαζε στολὴν αὐτοκρατείρας, καὶ ἡ φέρουσα αὐτὴν ἦτο ἀληθῶς αὐτοκράτειρα κατὰ τὴν καλλονήν.

— Ὦ, εἶπε δεισιδαίμων τις γυνή, φέρει μαργαρίτας!

Οἱ μαργαρῖται ἐν Ρωσίᾳ θεωροῦνται ὡς προάγγελοι δακρύων καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ γυναῖκες δὲν τοὺς φέρουσι ποτὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου των. Ἀλλ' ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἦτο ποσῶς προληπτική, ὥστε ἔφερε μικρὰ ἀρτήματα τοιούτων ἐπὶ τοῦ στήθους της καὶ τῶν γυμνῶν ὤμων της. Ἦσαν οἱ περίφημοι μαργαρῖται τῆς οἰκογενείας τῶν Νευτὼφ, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς τοῦ στρατηγοῦ δὲν τοὺς εἶχον ἴδῃ τὸ φῶς.

— Εἶνε καθ' ὑπερβολὴν ὡραία! εἶπε τις συγκεφαλαιῶν τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν· πολὺ ὡραία καὶ πολὺ πλουσία!

— Μὴ γίνεσθε πρόξενος κακοῦ οἰωνοῦ, ἀντεῖπεν ἡ δεισιδαίμων κυρία.

— Ὁ κακὸς οἰωνὸς ἔρχεται μόνος καὶ οὐδεὶς γίνεται πρόξενός του, εἶπε χαιρέκακός τις ἐκ τῶν παρισταμένων γυναικῶν. Δὲν βλέπετε, ὅτι θὰ εἶνε χήρα πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἐνιαυτοῦ;

— Χα! χα! Ἴσως τοῦτο δὲν θὰ εἶνε καὶ πολὺ μέγα δυστύχημα εἶπε τετάρτη τις γυνή.

Ἦτο ἀληθὲς ἡ Κλεοπάτρα ἦτο τῳόντι καθ' ὑπερβολὴν ὡραία. Ὑπὸ τὸν ἐξ ἀγγλικοῦ τριχάπτου πέπλον της ἐφαίνοντο τὰ ρόδα τῶν παρειῶν της. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐξηκολούθει καὶ οἱ παρεστῶτες δὲν ἔπαυον νὰ συνδιαλέγωνται περὶ τῆς νύμφης, ἥτις ἐπαρουσιάζετο ἤδη πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ ὅλως νέα θέλγητρα.

Αὕτη ἵστατο ψυχρὰ πλησίον τοῦ συζύγου της, ὥστε ἐὰν ἔλειπον τὰ ἀνθηρὰ χρώματα τοῦ προσώπου της θὰ τὴν ὑπελάμβανέ τις ὡς μαρμάρινον ἄγαλμα. Ὅταν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες τὸ ἀπῄτουν ἐξετέλει τοὺς ἐπιβαλλομένους τύπους διὰ μεγαλοπρεπείας, ἥτις τὴν καθίστα ἐπιβλητικήν, ὡς βασίλισσαν τραγῳδίας. Πράγματι δὲ ὑπεδύετο πρόσωπον δραματικὸν διότι ἐπεθύμει νὰ ἀποδείξῃ πρὸς τὸν ἄνδρα, ὅστις δὲν κατεδέχθη νὰ τὴν καταστήσῃ σύζυγόν του, ὅτι ἦτο ἱκανὴ νὰ φανῇ παρὰ τὸ πλευρόν του, ὡς τὸ δεύτερον πρόσωπον αὐτοκρατορίας.

Δι' ἐκεῖνον περιεβλήθη τοὺς ἀδάμαντας καὶ τοὺς μαργαρίτας της δι' ἐκεῖνον ἐξετέλει μετὰ τοσαύτης μεγαλοπρεπείας τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τύπους τοῦ γάμου. Τὴν παρετήρησε; Εἶδε τί εἶχεν ἀπολέσῃ ἐν αὐτῇ; Ἐνόησε τὸν σκοπόν της; Ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἠδυνήθη νὰ μαντεύσῃ. Περιῆλθε τρὶς τὸ ἀνάβαθρον τοῦ εὐαγγελίου, κρατοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της, ἀλλ' οὐδένα εἶδεν ἐκ τῶν περιστοιχούντων αὐτήν.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ τελετή:

— Ἀσπασθῆτε ἀλλήλους, εἶπεν ὁ ἱερεύς.

Ἡ Κλεοπάτρα ἔκλινε πρὸς τὸν σύζυγόν της, ὃν ὑπερέβαινε κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ οὗτος ἔθιξε διὰ τῶν χειλέων του τὰ ραδινά της χείλη, ψιθυρίζων συγχρόνως πρὸς αὐτὴν γαλλιστί:

— Εἶνε ἡ πρώτη καὶ ὑστάτη φορά. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ γείνῃ τώρα, ἀφ' οὗ τὸ ἐπιβάλλει ἡ θρησκεία.

Μετὰ ταῦτα τοὺς ὡδήγησαν πρὸ τῶν ἁγίων εἰκόνων, πρὸ τῶν ὁποίων ἐποίησαν τὰς δεούσας μετανοίας καὶ μετὰ ταῦτα ἐδέχθησαν τὰ συγχαρητήρια τῶν γνωρίμων καὶ τῶν φίλων. Πρῶτος πάντων ὁ Βορὶς ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς Κλεοπάτρας καὶ:

— Σᾶς ἐκφράζω τὰς προσρήσεις μου, κυρία, τῇ εἶπε, διὰ τῆς σεβαρᾶς φωνῆς του, ἥτις ἔφθανε μέχρι τοῦ βάθους τῆς καρδίας καὶ ἣν δὲν εἶχεν ἀκούσῃ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συναντήσεώς των ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ κήπῳ.

Μόλις εἶχε παρέλθῃ μὴν ἔκτοτε καὶ ὅμως τῇ ἐφαίνετο ὁλόκληρος αἰών.

— Εὐχαριστῶ τὴν αὐτοκρατορικήν σας ὑψηλότητα, ἀπεκρίθη αὕτη, καὶ διὰ τὰς προσρήσεις της καὶ δι' ἁπάσας τὰς πρὸς ἐμὲ καλωσύνας της.

Ἤδη τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς εἰσόδου της ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὸν ἠτένισε καὶ ἐν τῷ βλέμματί της τούτῳ δὲν ἐφαίνετο ἡ ἐλαχίστη συγκίνησις. Ἐν αὐτῷ ἐζωγραφεῖτο ἡ γαληνιαία αὐταπάρνησις, γυναικὸς χαραξάσης ὁδὸν ἐν τῷ βίῳ παρὰ τὴν θέλησίν της καὶ σκοποῦσης νὰ μὴ παρεκκλίνῃ ἐξ αὐτῆς.

ΙΒ'

Τὸ μέγαρον τοῦ Νευτὼφ ἦτο φωταγωγημένον καὶ αὐτὰ τὰ πεζοδρόμια τῆς εἰς αὐτὸ ἀγούσης ὁδοῦ, ἐφωτίζοντο ὑπὸ λυχνιῶν τεθειμένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Αἱ ἅμαξαι ἔφθασαν κατὰ ἑκατοντάδας, διότι ὁ Νευτὼφ εἶχε προσκαλέσῃ ὁλόκληρον τὴν αὐλὴν καὶ τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν τῆς Πετρουπόλεως εἰς τὴν γαμήλιον ἑσπερίδα του. Τὰ ὡραιότερα ἄνθη καὶ τὰ σπανιώτερα φυτὰ εὑρίσκοντο ἐσπαρμένα πανταχοῦ. Κάνιστρα ἀνθέων προσεφέροντο πρὸς τὰς προσκεκλημένας κυρίας, ὑπὸ παίδων περιβεβλημένων τὴν ρωσικὴν ἐνδυμασίαν. Μεγάλαι δᾷδες ἔκαιον ἐπὶ τῆς κλίμακος τῆς εἰσόδου, φωτίζουσαι ἅπασαν τὴν πρόσοψιν τοῦ μεγάρου.

— Διάβολε! Δὲν ἐφείσθη χρημάτων! Εἶπεν ὁ Καραμρὼφ καταρχόμενος ἐκ τῆς ἀμάξης του. Θέλει νὰ εἰς πάντας δείξῃ πόσον εἶνε εὐδαίμων.

Ἡ σύζυγός του δὲν ἀπεκρίθη ποσῶς εἰς τοῦτο. Κατεγίνετο κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ν' ἀνεύρῃ τι ἐπιλήψιμον·

— Εὑρίσκετο τὴν οἰκίαν μου κακῶς διεσκευασμένην, τῇ εἶπεν ὁ Νευτὼφ, ὅστις τὴν παρετήρει μειδιῶν. Εἶνε ἁπλούστατον οἴκημα, ἐλλειπὲς κατὰ πολλά. Ἀλλ' ἐλπίζω, ὅτι κατὰ τὸν προσεχῆ χειμῶνα θὰ δυνηθῶ νὰ παρασκευάσω ἄξιον τῆς συζύγου μου ἐνδιαίτημα.

— Μετετρέψατε τὴν οἰκίαν ταύτην εἰς παράδεισον! ὑπέλαβε φίλος τις. Τὰ ἄνθη καὶ τὰ φῶτα θαμβοῦσι...

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν διήρχετο ὁ καμπανίτης ἐπὶ πολυτελῶν χρυσῶν δίσκων, καὶ ὁ Νευτὼφ ἐπλησίασε τὴν σύζυγόν του, ἵνα δεχθῇ τὰς εἰθισμένας εὐχάς. Ἔλαβε πελεκητὸν κρυστάλλινον κύπελλον καὶ τὸ ὕψωσεν ἄνω τῆς κεφαλῆς του, ἐνῷ ἅπαντα τὰ κύπελλα τῶν παρευρισκομένων ἐτείνοντο πρὸς τὸ ἰδικόν του.

— Δέχομαι ἐγκαρδίως τὰς εὐχάς σας, κύριοι καὶ κυρίαι, εἶπε διὰ φωνῆς ἰσχυρᾶς· ἡ κόμησσα καὶ ἐγὼ σᾶς εὐχαριστοῦμεν, ἐστὲ δὲ βέβαιοι, ὅτι ἡ εὐτυχία μας εἶνε ἄπειρος!

Ψίθυρος προσρήσεων διεδέχθη τὴν ἀσυνήθη ταύτην προσλαλιάν. Ὁ στρατηγὸς ἐκένωσε τὸ κύπελλόν του καὶ κατόπιν τὸ ἐσφενδόνισε πρὸς τὴν ἑστίαν, ὄπισθέν του, ἐφ' ἧς ἠρείδετο.

— Τὸ θρανόμενον κύπελλον φέρει εὐτυχίαν! εἶπε· σᾶς προσκαλῶ ἅπαντας εἰς τοὺς ἀργυροῦς γάμους μας.

Ἅπαντες ἐμειδίασαν. Εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἦσαν πολὺ μακρὰ περίοδος διὰ τὴν ἡλικίαν του, ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ γελάσῃ.

Ὁ στρατιώτης τοῦ 1812 εἶχε τόσον εὐγενὲς ὕψος, ὥστε οὐδεμία ἀστειότης ἠδύνατο νὰ προφερθῇ ἐνώπιόν του. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὀρχήστρα κεκρυμμένη ἐντὸς τοῦ κήπου ἤρξατο νὰ παιανίζῃ ἓν ὄρχημα τοῦ Μοζαρτ καὶ ἐξηκολούθησε παιανίζουσα καθ' ὅλην τὴν ἑσπέραν.

Δεῖπνον παρεσκευασμένον διὰ διακοσίους ἀνθρώπους ἐπηκολούθησε, κρατήσαν τοὺς κεκλημένους μέχρι τοῦ μεσονυκτίου. Ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν οὗτοι ἀπέρχονται ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς, ἀλλ' ὁ στρατηγὸς εἶχε προειδοποιήσῃ αὐτοὺς καὶ παρέμενον μέχρι τοῦ τέλους, διότι ὁ γάμος οὗτος ἦτο τόσον διάφορος τῶν ἄλλων!

Ὅταν οἱ κεκλημένοι ἤρξαντο νὰ ἀπέρχωνται ὑπὸ τοὺς ἤχους τοῦ γαμηλίου ἐμβατηρίου τοῦ Μένδελσων, τὰ κηρία εἶχον σχεδὸν καῇ ἐξ ὁλοκλήρου καὶ τὰ ἄνθη ἀπώλεσαν τὴν ζωηρότητά των. Ὅτε δὲ οἱ τελευταῖοι τούτων ἐστράφησαν, ἵνα ρίψωσι τελευταῖον βλέμμα ὄπισθέν των, εἶδον τὸν κόμητα διὰ τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν τῆς αἰθούσης προσκλίνοντα φιλοφρόνως πρὸ τῆς συζύγου του, ἵνα τὴν καληνυκτίσῃ.

— Εὔχομαι, ἵνα ἡ χαροποιὰ αὕτη ἑσπέρα σᾶς ἀφήσῃ τὰς αὐτὰς εὐαρέστους ἀναμνήσεις, οἵας καὶ εἰς ἐμέ. Ἡ ἑορτὴ ἐγένετο χάριν ὑμῶν, κυρία, καὶ οὐδὲν εἶνε ἀρκούντως καλόν, ἵνα εἶνε ἄξιον ὑμῶν. Συγγνώτε τὰς ἐλλείψεις τοῦ συγγραφέως, ὡς λέγουσιν οἱ Ἱσπανοὶ συγγραφεῖς καὶ πεισθῆτε, ὅτι ἔχετε ἐν ἐμοὶ εἰλικρινῆ φίλον καὶ ταπεινὸν θεράποντα.

Τὴν ὡδήγησε μέχρι τῆς θύρας τοῦ θαλάμου καὶ τὴν ἀφῆκε πρὸ τοῦ ὀδοῦ, ἵνα εἰσέλθῃ μόνη ἐν αὐτῷ.

Μόλις εἶχεν εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ ἐκτεταμένου θαλάμου καὶ μία θαλαμηπόλος προσῆλθε λέγουσα:

— Ἡ ἐξοχότης του ἐρωτᾷ τὴν κυρίαν κόμησσαν, ἂν θὰ τῇ ἦτο εὐάρεστον νὰ ἐξακολουθήσῃ εἰσέτι ὀλίγον ἡ μουσική.

— Ναί! βέβαια, ἀπήντησεν ἡ Κλεοπάτρα.

Αἱ θεραπαινίδες ἐξέδυσαν τὴν νεόνυμφον τῆς βαρείας αὐτῆς ἐνδυμασίας καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀφῆκαν μόνην. Τὸ κανδύλιον τῶν εἰκόνων ἤναπτεν ἐν τινι γωνίᾳ παρὰ τὴν ἀνοικτὴν κλίνην· ἡ δὲ Κλεοπάτρα σβέσασα τὰ κηρία ἦλθε καὶ ἐκάθησε παρὰ τὸ παράθυρον.

Τὸ τελευταῖον τέταρτον τῆς φθινούσης σελήνης ἐφαίνετο ὄπισθεν τῶν φιλυρῶν τοῦ κήπου, αἴτινες ἐσχημάτιζον κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἐπιβλητικὸν σκιερὸν ὄγκον.

Ἡ νὺξ ἦτο δροσερὰ· τὰ ἡλιοτρόπια καὶ τὰ *ρεζεντὰ* τοῦ κήπου ἀπέπνεον τὸ τερπνὸν αὐτῶν ἄρωμα· τὰ βιολία ἐξηκολούθουν νὰ παιανίζωσι τεμάχια τοῦ Μοζάρ, ἀλλ' ὀλίγον ἀσθενέστερον ἢ πρίν, ὡς εἰ κατεγίνοντο νὰ προπαρασκευάσωσι τὸ οὖς εἰς τὴν σιγήν. Ἡ ἀντανάκλασις τοῦ ἀμυδροῦ φωτὸς τοῦ κανδυλίου ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἀδαμαντίνου δακτυλίου τῆς Κλεοπάτρας καὶ ὁ ἀδάμας ἤστραψε. Ὁ δακτύλιος οὗτος ἦτο δῶρον τοῦ κόμητος καὶ οἱ ὀφθαλμοί της ἐλκυσθέντες ὑπὸ τῆς λάμψεώς του ἔπεσαν ἄξφνης ἐπὶ τοῦ ἑτέρου χρυσοῦ δακτυλίου, ὃν ἔφερεν εἰς τὴν δεξιάν.

— Εἶμαι ἔγγαμος, εἶπε. Μοὶ φαίνεται μῦθος, καὶ ὅμως εἶνε ἀλήθεια.... Ἔγγαμος!... Ἐστέναξε καὶ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρός της. Ἦτο κυρία τῶν ὅσων ἐπόθησεν ἄλλοτε! εἶχε μεγαλοπρεπῆ οἰκίαν, λαμπρὰν κοινωνικὴν θέσιν, ἦτο ἐξησφαλισμένη κατὰ τῆς κακολογίας, περιβλεπτος καὶ σεβαστή, ὡς τῇ ἤρμοζεν. Αἴφνης αἱ λέξεις τῆς αὐτοκρατείρας ἐπανῆλθον εἰς τὴν μνήμην της.

— Κίνδυνος; Ἐσκέφθη ἡ Κλεοπάτρα· ἀλλὰ τί κίνδυνος; Ὁ κίνδυνος ὑπάρχει διὰ τοὺς ἀμαθεῖς, πλὴν ἐγὼ γινώσκω τί ἐστι βίος.... (Ἐμειδίασε περιφρονητικῶς ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ κινδύνου) ... Ὅσον δι' ἐμὲ οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος.

Ἡ σκέψις αὕτη τῇ ἀνέμνησε τοὺς στίχους τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ:

Δὲν εἶν' ὁ μαργαρίτης σου
μέσα 'στὰ κύματά μας.
Δὲν εἶν' ὁ δρόμος σου ποσῶς
ὑπὸ τὰ βήματά μας.

Δάκρυα ἤρξαντο νὰ ρέωσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της. Ὄχι· ὁ μαργαρίτης της δὲν ἦτο ἐντὸς των κοινῶν κυμάτων. Εἶχε θέσῃ τὸ ἰδεῶδες της τοσοῦτον ὑψηλά, ὥστε πᾶσα ἄλλη ἐλπὶς ἀπέβαινεν ἀνάρμοστος καὶ ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τὴν ἰδέαν πτώσεως, ἔστω καὶ κατὰ διάνοιαν.

— Ἦσαν ὄνειρα, ἅτινα θὰ πραγματοποιηθῶσιν ἤδη, εἶπε καθ' ἑαυτήν, ἅμα ὡς ἀπεξηράνθησαν τὰ δακρυά της· θὰ βαδίζω εὐθυτενὴς ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ τῆς ἀγνότητός μου· θὰ ἵσταμαι ἄνωθεν πάντων, διότι θὰ ἔχω ὅ,τι αἱ ἄλλαι δὲν δύνανται ν' ἀνακτήσωσι. Θὰ ἦμαι τόσον σεβαστή, ὥστε οἱ ἄνδρες δὲν θὰ δύνανται νὰ μὲ θίξωσι, τόσον ἀπρόσιτος, ὥστε ἅπαντες θὰ ποθῶσι νὰ μ' ἀπολαύσωσι, τόσον ὡραία, ὥστε οὐδεμία γυνὴ θὰ δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς ἐμέ.

Δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἴδῃ τὴν ἀναπαράστασίν της εἰς τὸ κάτοπτρον ἵνα πεισθῇ, ὅτι ἦτο ὡραία, διότι τὸ ἐγίνωσκε καλῶς.

Ἡ Σελήνη εἶχε κρυφθῆ ὄπισθεν τῶν φιλυρῶν, οἱ μουσικοὶ εἶχον παύσῃ τόσον ἀνεπαισθήτως, ὥστε δὲν εἶχεν ἀντιληφθῆ, ὅτι ἐσίγησαν καὶ μόνα τὰ ἄρωματα ἔζων εἰσέτι καὶ ἐφαίνοντο ἰσχυρότερα ἀφ' ὅτου εἶχον μείνῃ μόνα.

Τὸ παράθυρον ἔμεινεν ἀνοικτὸν καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης της καὶ ἀπεκοιμήθη τοσοῦτον ἐλαφρῶς, ὥστε τὰ ὄνειρά της τῇ ἐφαίνοντο πραγματικότης.

Η'.

— Εἶνε παράδοξος ἡ κόμησσα τοῦ Νευτὼφ! Δὲν ἀναμιγνύεται οὐδὲ εἰς τὴν ἐλαχίστην ραδιουργίαν καὶ δὲν φαίνεται ἔχουσα οὔτε κἂν ἰδέαν φιλαρεσκείας! Ὁ σύζυγός της μᾶλλον ἢ αὐτὴ καταγίνεται περὶ ἡμῶν!...

Ὁ λαλήσας εἶχε πολὺ δίκαιον νὰ παραπονῆται πρὸ τριῶν μηνῶν εἶχεν ἀποτύχῃ παρὰ τῇ Κλεοπάτρᾳ καὶ ἐμπαιχθῆ ὑπὸ τοῦ συζύγου της. Ἔκτοτε εἶχεν ἐπιβλέψῃ τὴν κόμησσαν ὡς εἰ εἶχε πληρωθῆ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ *Πρακτορείου τῶν πληροφοριῶν*, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἀνωτέρω ἐπιφώνησις του.

Καὶ πράγματι δὲν ἠδύναντο νὰ λέγωσιν ἄλλο περὶ τῆς Κλεοπάτρας εἰμὴ μόνον ἐπαίνους. Εἶχον ἤδη παρέλθῃ περισσότερα τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ἀφ' ὅτου ἐνυμφεύθη καὶ εἶχε κρατήσῃ τὴν οἰκίαν της ἐξαιρετικῶς ἀπρόσιτον εἰς τοὺς μὴ ἐκλεκτούς. Οὐδεὶς ἐγίνετο δεκτὸς ἐν αὐτῇ ἂν μὴ πρῶτον διήρχετο διὰ πασῶν τῶν ἀριστοκρατικῶν αἰθουσῶν τῆς Πετρουπόλεως. Ὁ Καμουτζίν, ὅστις ἦτο πλούσιος εἰς σχήματα ρητορικὰ μετεχειρίζετο λαλῶν περὶ τῶν εἰσερχομένων ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ τὴν ἔκφρασιν *ἀπὸ ἄνθη τῶν ἀνθέων*».

Ἡ διαγωγὴ τῆς κομήσσης ὑπῆρξε τέλος τοσοῦτον παραδειγματική, ὥστε ἡ αὐτοκράτειρα τὴν ἠξίωσε τῆς περιβλέπτου θέσεως τῆς κυρίας τῆς τιμῆς. Ἀνεγνώριζεν ἐπισήμως διὰ τούτου, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτῆς ἀποδοκιμασθὲν συνοικέσιον εἶχεν ἀποβῆ εὐτυχές. Ὅσον δὲ περὶ τοῦ στρατηγοῦ, οὗτος εἶχεν ἀνανεωθῆ κατὰ δέκα ἔτη καὶ πολλάκις συνείθιζε νὰ λέγῃ ἐνῷ ἐβημάτιζεν ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν εὐθυτενὴς καὶ κροῦων τὴν βακτηρίαν του:

— Ἂν ζήσω μέχρι τοῦ ὀγδοηκοστοῦ, θὰ καταστῶ μόνον πεντήκοντα ἐτῶν.

Ἦτο εὐδαίμων. Ἡ παρουσία τῆς Κλεοπάτρας εἶχεν ἀπομακρύνῃ ἐκ τῆς οἰκίας του σμῆνος παρασίτων, ραδιούργων καὶ ἐπαιτῶν, παρ' ὧν ἄλλοτε ἠνοχλεῖτο καθ' ἑκάστην, καὶ οὓς ἐκ καλωσύνης δὲν ἤθελε νὰ ἐκδιώξῃ. Ἡ Κλεοπάτρα, ἵνα κατορθώσῃ τοῦτο δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ μεταχειρισθῇ ἐπινοήματα, ἢ αὐστηρὰν γλῶσσαν. Μόνον ἡ ἀγέρωχος θέα της ἤρκεσεν, ἵνα τοὺς διασκορπίσῃ. Ἀφ' ἑτέρου κατώρθωσε διὰ τῆς εὐαρέστου συναναστροφῆς της νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν παρουσίαν των. Ἀνεγίνωσκε τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικὰ ἐπισταμένως καὶ ἐσταχυολόγει πᾶν ὅ,τι ἦτο ἐνδιαφέρον, εἶτα δὲ τὸ ἐδιηγεῖτο μετὰ τοσαύτης χάριτος πρὸς τὸν συζύγόν της, ὥστε τὸν κατέθελγε πολὺ περισσότερον παντὸς εὐαρέστου βιβλίου ἢ συναναστροφῆς.

Οὕτως ἤρξαντο νὰ γεννῶνται μεταξύ των καὶ ἄλλα αἰσθήματα, πλὴν τῆς ἁπλῆς εὐγνωμοσύνης ἐκ μέρους τῆς Κλεοπάτρας καὶ τοῦ πατρικοῦ φίλτρου ἐκ μέρους τοῦ στρατηγοῦ. Ἤρξαντο νὰ αἰσθάνονται πρὸς ἀλλήλους ἀληθῆ φιλίαν καὶ παρὰ τὴν ἐπαισθητὴν διαφορὰν τῶν ἡλικιῶν των ἐγεννήθη ἀμοιβαία ἐκτίμησις μεταξύ των καὶ ἐμπιστοσύνη.

Καίτοι νέα καὶ ὡραία ἡ Κλεοπάτρα, ἐπροτίμα νὰ μένῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ της κατὰ τὴν ἑσπέραν, ἀδιαφοροῦσα καὶ διὰ διασκεδάσεις καὶ ἑσπερίδας, ἅμα ὁ σύζυγός της ἠσθάνετο τὴν ἐλαχίστην κακοδιαθεσίαν, ἢ δὲν ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ. Βεβαίως δὲ μεταξὺ ἁπασῶν αὐτῆς τῶν ἀρετῶν, αὕτη ἦτο ἡ ἰδίως καταγοητεύσασα τὸν γηραιὸν Νευτὼφ. Διότι καίτοι εἶχε καταστῆ δι' αὐτὸν ζήτημα μεγάλου ἐνδιαφέροντος τὸ πῶς νὰ παρέχῃ ἅπαντα τὰ μέσα διασκεδάσεως πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἐν τούτοις ἔβλεπε μετ' ἄκρας εὐαρεσκείας καὶ εὐγνωμοσύνης, ὅτι ὀλίγον ἐφρόντιζεν αὕτη διὰ τὰς κολακείας καὶ τοὺς θριάμβους, ἅτινα ἠδύνατο νὰ τῇ προσκτήσῃ ἡ καλλονή της.

Μετὰ μόλις ἑξάμηνον διάστημα συμβιώσεως ἐγνωρίζοντο τόσον καλῶς, ὥστε μεταξὺ των οὐδὲν κρύφιον οὔτε ἀπόρρητον ὑπῆρχε, καθ' ὅσον ἀφεώρα τὸ παρὸν τοὐλάχιστον· διότι περὶ τοῦ παρελθόντος δὲν ἐλάλουν σχεδὸν ποτε. Ὁ στρατηγός, ὅστις ἐκοιμᾶτο πολὺ ἀργὰ συνείθιζε νὰ ἐρωτᾷ

τὴν Κλεοπάτραν πῶς εἶχε διέλθη τὴν ἡμέραν καὶ νὰ ἀκούῃ εὐχαρίστως τὴν ἀφήγησιν τῶν φιλοφρονήσεων, ἃς τῇ προσέφερον· ὁ θεὸς δὲ γνωρίζει, ὅτι τοῦτο δὲν τῇ συνέβαινε σπανίως. Ἡ Κλεοπάτρα εἶχεν ἀπαράμιλλον ἰδιοφυΐαν εἰς τὸ νὰ ἀπομιμῆται τὸ ὕφος καὶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς τῶν λατρευτῶν της, ἐδύνατο δὲ νὰ πράττῃ τοῦτο τοσοῦτον ἐντελῶς, ὥστε δὲν ἀνέφερε πλέον τὰ ὀνόματά των, ὅταν ἐπανελάμβανε τὰς λέξεις των, ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς ἀπομιμήσεως ὁ στρατηγὸς τοὺς ἀνεγνώριζε καὶ ἐξερρηγνύετο εἰς γέλωτα μέχρι δακρύων. Αὕτη ἐγέλα πολὺ σπανίως, ὡσεὶ ἐσκόπει μόνον νὰ διασκεδάζῃ τὸν σύζυγόν της, χωρὶς νὰ συμμερίζεται τὴν ἱλαρότητά του.

Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον παρῆλθον τὰ τέσσαρα ἔτη, ἅτινα κατέστησαν τὸν στρατηγὸν καὶ πάλιν νέον.

Ὁ μέγας δοὺξ Βορὶς δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε φίλος τοῦ στρατηγοῦ καὶ νὰ φέρεται πρὸς αὐτὸν ὡς τοιοῦτος, ἀλλ' αἱ ἐπισκέψεις του κατέστησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον σπανιώτεραι. Εἶχον συντελέσῃ ἄλλως τε κατὰ πολὺ δύο μακραὶ ἀποδημίαι του εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἵνα προπαρασκευάσωσι τὴν ἀπομάκρυνσίν των.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ πρίγκιψ καὶ ἡ πριγκίπισσα Καραμιρὼρ ἔσχον τὴν εὐτυχίαν ν' ἀποκτήσωσι κληρονόμον, τῇ ἀληθείᾳ δὲ οὐτος εἶχεν ἔλθη ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ἵνα ἐπανορθώσῃ τὴν ὀσημέραι χαλαρουμένην ἐπιρροὴν τῆς Εἰρήνης ἐπὶ τοῦ συζύγου της. Ἡ εὐειδὴς μορφή της εἶχε κάπως ἀρχίσῃ νὰ ἀλλοιοῦται καὶ νὰ καθίσταται ὀστεώδης καὶ ὀξεῖα. Ἀλλ' ἡ μητρότης της ἐπανέφερεν ἐπὶ τῆς παρακμαζούσης μορφῆς της τὴν στρογγυλότητα καὶ τὴν χάριν, αἵτινες τῇ ἀπέδωκαν νέον θάλλος.

Ἐν τούτοις τὸ τέκνον κατέστη εἰς τὰς πεπειραμένας χεῖρας τῆς μικρᾶς πριγκιπίσσης ὄργανον θεόπεμπτον, ἵνα δι' αὐτοῦ βασανίζῃ ὀλίγον τὴν ἀδελφήν της.

— Ἡ πτωχὴ ἡ Κλεοπάτρα δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ τέκνα, ἔλεγε στενάζουσα συμπαθῶς, ὁσάκις παρουσίαζε τὴν πλαγκόνα της πρὸς τὰς φίλας της. Δὲν γνωρίζει τί ἄχαρι γῆρας θὰ διέλθῃ ὡς ἐκ τούτου!

— Ἀλλ' ἐν τούτοις φαίνεται εὐτυχεστάτη! τῇ ἀπεκρίνοντο. Ἄλλως τε εἶνε νεωτάτη! Θὰ δυνηθῇ νὰ νυμφευθῇ καὶ ἐκ δευτέρου.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ Εἰρήνη ἔσειε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνύψου τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν:

— Ὁ γαμβρός μου ἔχει σιδηρᾶν κρᾶσιν, ἀντέτασσε· θὰ ζήσῃ περισσότερα ἔτη ἀπὸ τὴν σύζυγόν του! Ὄχι, ὄχι· θὰ μεταμελη θῇ ἡμέραν τινά, διότι ἐποίησε τοσούτῳ κακὴν χρῆσιν τῶν δώρων, δι' ὧν τὴν ἐπροίκισεν ἡ θεία πρόνοια.... Ὑπῆρξε πείσμων! Ἀλλ' ἐγὼ ἔπραξα τὸ καθῆκόν μου. Τὴν εἰδοποίησα ἐγκαίρως..... Ἀλλὰ βλέπετε ἡ πλεονεξία!... Τίς θὰ ἐπίστευέ ποτε, ὅτι εἰς τοσοῦτον εὐειδῆ μορφὴν ἐκρύπτετο τοσαύτη φιλοκέρδεια!

Δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, ὁποίαν ἔκτασιν, γυνή, οἷα ἡ Εἰρήνη, ἐδύνατο νὰ δώσῃ εἰς τὸ θέμα τοῦτο. Ἐν τούτοις ἡ Κλεοπάτρα ὀλίγον ἐφρόντιζε περὶ τῶν λεγομένων τῆς ἀδελφῆς της. Τὴν ἐγνώριζε καλῶς καὶ περιέμενε τὰ πάντα παρ' αὐτῆς.

Ὁσάκις ὁ Καμουτζίν, ὅστις ἦτο τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἡ Κλεοπάτρα ἐμάνθανε ταῦτα πάντα, τῇ ἀφηγεῖτο παραπλησίαν τινὰ ὁμιλίαν τῆς Εἰρήνης, ἡ Κλεοπάτρα τεχνηέντως ἤλλασσε τὴν συνομιλίαν, χωρὶς νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐλαχίστην ἀγανάκτησιν. Ἐγνώριζεν, ὅτι ἂν τῇ ἀπεδείκνυε τὴν ἐλαχίστην δυσαρέσκειαν διὰ ταῦτα, θὰ τῇ παρεῖχε τὴν μεγίστην τῶν ἡδονῶν καὶ θὰ ἔμενεν ἠττημένη. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι μετὰ τὸν γάμον τῆς Κλεοπάτρας εἶχεν ἀναπτυχθῆ μεγάλη οἰκειότης μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Καμουτζίν, ἀλλ' ἐν τούτοις, ὁσάκις ἐδύναντο νὰ πειράζωσιν ἀλλήλους, δὲν ὤκνουν νὰ τὸ πράξωσι μετὰ τῆς μεγαλειοτέρας εὐχαριστήσεως.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΤΡΑΛΟΙΑΣ

(Δημῶδες ἀνέκδοτον)

Κύριε Διευθυντά,

Τὰ κοινωνιολογικὰ πρῶτα ἄρθρα τῆς *Ἑβδομάδος* ἀναγινώσκω πάντοτε καὶ ἐγὼ λίαν ἐνδιαφερόντως. Θέλγει τὸ κάλλος τοῦ ὕφους καὶ τῆς γλώσσης ἡ ἐγκράτεια, ἐποιοκοδομεῖ δὲ καὶ φωτίζει τῶν ὑγιῶν καὶ πατριωτικῶν ἰδεῶν ἡ δύναμις καὶ τὸ φῶς.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ἀνέγνων τὸ περὶ τῶν *μητραλοιῶν* ἄρθρον σας, ἄξιον, οὐ μόνον συγχαρητηρίων, ἀλλὰ καὶ βαθείας μελέτης ἀπὸ μέρους παντὸς δημοσιογράφου καὶ πολίτου Ἕλληνος. Ὅσα γράφετε εἶνε ἀληθῆ, ὀρθὰ καὶ πατριωτικά. Ἐν μάλιστα σημεῖον τοῦ μελαγχολικοῦ θέματος ἐθίξατε διὰ λίαν συνεπτυγμένης φράσεως. Τὸ κακὸν τῆς δηλητηριάσεως τῆς περὶ τῆς πατρίδος μας γνώμης τῶν ξένων, ἐπιτείνει δυστυχῶς σὺν ἄλλοις καὶ ἡ ψευδολογία, ἥτις λυμαίνεται τὴν χώραν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ πατριωτισμοῦ. Οὕτως ἡ μὲν κρίσις ἐνίοτε μόνον πρυτανεύει, δημοσιολογοῦσι δὲ συνήθως, ὅπως *αἰσθάνονται* τὰ πράγματα, ἀναλόγως τῆς νευροπαθείας του ἕκαστος, καὶ μεθ' ὅσης ἀμετροεπείας καὶ κακῆς πίστεως ὑπαγορεύει ἡ παρορμᾷ ἡ ἐμπάθεια καὶ ἡ κακὴ πολιτικὴ ἀνατροφή. Φοβοῦμαι, μὴ ὁ κοινωνιολόγος Κὼχ συστήσῃ τῇ πασχούσῃ κοινωνίᾳ μας.... ὑπομονὴν καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν, ὡς ἰατρὸς ἄπελπις ἀνιάτων νόσων.

Ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου σας ἐνεθυμήθην τὸ ἑξῆς δημῶδες ἀνέκδοτον διὰ τοὺς μητραλοίας. Εἶνε χυδαῖον τὴν φράσιν, ἀλλὰ λίαν ἐκφραστικόν, καὶ σύγγνωτέ μοι νὰ τὸ ἀναγράψω, οἷον μοὶ τὸ διηγήθη ποτὲ συνετὸς καὶ πολύπειρος γέρων, ἄνευ παραλλαγῆς.

Τρεῖς φίλοι, συνταξειδεύοντες, ἐνύκτωσαν εἴς τι χωρίον καὶ συγκατέλυσαν εἰς οἰκίαν φιλόξενον, ἄγνωστον δὲ αὐτοῖς. Ὁ ἀγαθὸς οἰκοδεσπότης ὑπεδέχθη αὐτοὺς χριστιανικώτατα. Μετ' ὀλίγον δέ, θέλων νὰ τοὺς γνωρίσῃ, ἠρώτησε κατ' ἰδίαν ἕκαστον περὶ τοῦ ἄλλου, ποῖος εἶνε. Ἔλαβεν ὅμως τὰς ἀκολούθους ἀποκρίσεις ἐμπιστευτικῶς.

Ὁ α' εἶπε περὶ τοῦ β'. «Μὴ ρωτᾷς· εἶνε ἕνα *παληόκυλο!*»

Ὁ β' περὶ τοῦ γ'. «Νάξευρες τί *γαϊδοῦρι* θέλεις νὰ γνωρίσῃς!»

Καὶ ὁ γ' περὶ τοῦ α'. «Καλλίτερα νὰ μὴ σοῦ 'πῶ τίποτα γι' αὐτὸ τὸ *γουρουνι!*»

Ὁ οἰκοδεσπότης ἤκουσε σύνους τὰς φιλόφρονας συστάσεις τῶν ξένων του, οἵτινες παρουσιάσθησαν αὐτῷ, ὡς φίλοι, ἐσκέφθη δὲ νὰ δώσῃ αὐτοῖς διδακτικώτατον μάθημα.

Μετά τινα ὥραν ἐστρώθη ἡ φιλόξενος τράπεζα καὶ παρεκάθησαν οἱ ξενιζόμενοι. Ὁ ὑπηρέτης πρὸ ἑκάστου αὐτῶν παρέθετο πινάκιον κεκαλυμμένον. Ἔκαμαν τὸν σταυρόν των οἱ τρεῖς φίλοι καὶ ἤγειραν τὰ καλύμματα.

— Ἄ!... ἐφώνησαν κατάπληκτοι καὶ οἱ τρεῖς συνάμα. Ἀντὶ φαγητῶν τὰ πινάκια περιεῖχον κόκκαλα, ἄχυρον καὶ πίτυρα.

— Εἶνε τὸ φαγητὸν ἑκάστου ὑμῶν, κύριοι, καὶ μὴ ταράττεσθε, εἶπεν ὁ οἰκοδεσπότης σοβαρῶς καὶ ἀπαθῶς. Ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδίους ἔμαθον ποῖοι εἶσθε καὶ ἡτοίμασα τὴν κατάλληλον τροφήν σας. Φάγετε· τὰ κόκκαλα εἶνε διὰ τὸν σκύλον, τὸ ἄχυρον διὰ τὸν ὄνον καὶ τὰ πίτυρα διὰ τὸν χοῖρον. Καὶ ... καλήν σας ὄρεξιν!

Οὕτως ἔμειναν ἐνεοὶ οἱ ἀπερίσκεπτοι φίλοι. Ὁ δὲ μῦθος δηλοῖ, ὅτι,...

Δ. Κ. Βαρδουνιωτης

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΚΟΥΡΟΥΝΑ

(Μῦθος Κρυλόφ)

Ἐὰν ἐπιθυμῇς κανεὶς νὰ μὴ γελᾷ μαζύ σου,
Στὸν κύκλο 'ποὺ 'γεννήθηκες 'ς αὐτὸν περιορίσου.
Ἂν ἦσ' ἁπλοῦς, μὲ εὐγενεῖς ποτὲ μὴ συγγενεύῃς
Κ' ἐκ φύσεως μικρόσωμος, ἂν ἔτυχε νὰ ἦσαι,
Τὸν γίγαντα νὰ κάνῃς ποτὲ σου μὴ γυρεύῃς,
Τ' ἀνάστημά σου μόνο συχνὰ νὰ ἐνθυμῆσαι.

Κουρούνα μιὰ φορὰ
Εἰς τὴν οὐρὰ της 'κόλλησε τοῦ παγωνιοῦ φτερὰ
Καὶ μὲ παγώνια ἔσμιξε γιὰ νὰ διατκεδάσῃ·
Καὶ ἡ ἀνόητη φρονεῖ,
Φίλο ἂν ἀπαντήσ' ἡ συγγενῆ,
Ὅτι καθένας θὰ τὴν 'δῇ καὶ θὰ θαυμάσῃ,
Διότι τὰ παγώνια τὴν ἔχουν ἀδελφήν των
Καὶ ὅτι ὥρα ἦτον
Τὰ κάλλη της νὰ δείξῃ
Καὶ τὴν αὐλὴ τῆς Ἥρας νὰ στολίσῃ.
Ἀλλ' ἀπ' αὐτὴ τὴν οἴησι ποῖος καρπὸς εὐγῆκε;
Ὅτι ἀπ' τὰ παγώνια τὸν διάβολό της βρῆκε.
Ὥρμησαν καὶ τὴν 'μάδησαν κ' ἔφυγ' ἐλεεινή,
Σχεδὸν γυμνή.
Εἰς ταῖς κουρούναις θέλησε ὀπίσω νὰ γυρίσῃ,
Ἀὲ θέλει ὅμως ἀπ' αὐταῖς καμμιὰ νὰ τὴν γνωρίσῃ,
Στὸ χάλι ὁποῦ ἦτον ἡ ἄμυαλη κυρὰ
Καὶ τῆς ἀπέσπασαν κι' αὐταῖς ὅσα 'μεναν φτερά.
Ὥστε ἀπὸ τὸ τέχνασμα εὐγῆκε τὸ μεγάλο
Πῶς πλέον δὲν τὴν ἤθελε πουλὶ κανένα,
Οὔτε ἀπὸ τὰ συγγενῆ, οὔτε ἀπὸ τὰ ξένα
Καὶ τό 'να μέρος ἔχασεν ἡ δυστυχὴς καὶ τ' ἄλλο.
Τὸν μῦθον σαφηνίζω μὲ μία ἱστορία:
Νέα κυρία,
Ἐμπόρου κόρη, ἔκαμε μιὰ φορὰ τὴ σκέψι
Μ' εὐγενεῖς νὰ συγγενέψῃ.
Τὴν 'λέγαν Παπαροῦνα κ' ἦτο πολὺ πλουσία.
Ἄνδρα λοιπὸν τῆς ἔδωκαν μὲ τίτλο, μὲ ἀξία.
Ἀλλὰ τί 'βγῆκεν ἀπ' αὐτό; οἱ νέοι συγγενεῖς
Τῆς ἔρριπταν 'ς τὸ πρόσωπο, πῶς εἶνε ἀγενής.
Καὶ οἱ 'δικοί της πάλι
Τὴν ὕβριζαν, πῶς ἔγεινε μεγάλη.
Ὥστε ποῦ ἡ πτωχὴ ἡ Παπαροῦνα,
Μήτε παγῶνι ἔγεινε, μήτε κουροῦνα.

Π. Α. Αξιωτης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ἐξακολουθοῦσιν ἐν τῇ Βουλῇ αἱ ἐξελέγξεις τῶν ἐλεγχῶν. — Ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας ἀφίκετο εἰς Κέρκυραν, ἔνθα θὰ διαμείνῃ ἐπί τινα χρόνον.— Διωρίσθη γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὁ κ. Ν. Λυκάκης, τμηματάρχης τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ προσωρινῶς τῆς ἀνωτέρας ὁ κ. Π. Παπαναστασίου, γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων ὁ κ. Π. Οἰκονόμου, καὶ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου Ἀθηνῶν ὁ κ. Μιλ. Βρατσάνος. — Διωρίσθη γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ ἀρχιμανδρίτης κ. Βαρθολομαῖος Γεωργιάδης.—Τὸ ἀπὸ Ἀχλαδοκάμπου εἰς Τρίπολιν τμῆμα τοῦ σιδηροδρόμου Μύλων - Καλαμῶν περατοῦται καὶ τίθεται εἰς χρῆσιν ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνός. —Διωρίσθησαν νομάρχαι, Ζακύνθου ὁ κ. Λεωνίδας Δεληγιάννης καὶ Κερκύρας ὁ κ Λεωνίδας Βλάχος.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Μεγάλαι διαδηλώσεις ἐγένοντο ἐν διαφόροις πόλεσι τῆς Τουρκίας εὐχόμεναι τὴν κατὰ τοὺς πόθους τῆς διωκομένης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας λύσιν τοῦ Πατριαρχικοῦ ζητήματος. Ἡ ἐν Σμύρνῃ μάλιστα ἀπετελεῖτο ἐκ τεσσαρακοντακισχιλίων περίπου ὀρθοδόξων.—Ὁ βασιλεὺς τῆς Ὁλλανδίας Γουλιέλμος Γ' ἀπεβίωσεν. Εἶχε γεννηθῆ τῇ 7 Φεβρουαρίου 1817 καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου κατὰ Μάρτιον τοῦ 1849, διαδεχθεὶς τὸν πατέρα του Γουλιέλμον Β'. Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του αἱ Ὁλλανδικαὶ Βουλαὶ ἐψήφισαν νομοσχέδιον ἀναθέτον τὴν ἀντιβασιλείαν εἰς τὴν σύζυγόν του βασίλισσαν Ἔμμαν τῆς θυγατρὸς διαδόχου, οὔσης δεκαετίδος μόλις.—Ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις θὰ ὑποβάλῃ προσεχῶς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον, δι' οὗ συνομολογεῖται μετὰ τῆς Ἑλλάδος τελωνιακὴ σύμβασις τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους μέχρι Φεβρουαρίου τοῦ 1892.—Ὁ Τσάρεβιτς Νικόλαος καὶ ὁ βασιλόπαις Γεώργιος ἀφικόμενοι εἰς Κάϊρον ἔτυχον ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς παρά τε τοῦ Κεδίβου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας. — Κατὰ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ διεξαχθείσας βουλευτικὰς ἐκλογάς, ἤρατο νίκην ἡ κυβέρνησις τοῦ κ. Κρίσπη.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἀνασκαπτομένων τῶν θεμελίων οἰκίας τινὸς παρὰ τὴν νέαν ἀγοράν, εὑρέθη ἐπιτύμβιος κιονίσκος φέρων τὴν ἐπιγραφήν:

ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΑ
ΔΙΩΝΟΣ
ΠΕΡΓΑΜΗΝΗ

—Ἐν Πειραιεῖ πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ νεκροταφείου, ἀνευρέθησαν δύο στῆλαι ἐπιτύμβιοι, ὧν ἡ μὲν ὕψους 0,65, πλάτους 0,26 μετ' ἀετωματίου ἄνω, τεθραυσμένη τὴν δεξιὰν ἄνω γωνίαν, φέρει ἐπιγραφὴν Μυρρίκη, ἡ δὲ ἑτέρα ὕψους 0,85, πλάτους 0,33 ἀπολήγουσα ἄνω εἰς ἡμικυκλικὸν ἄκρον φέρει ἐπιγραφὴν Θεόπομπος Αἴνιος. Ἐν δὲ τῷ προαυλίῳ τοῦ ἐργοστασίου Βασιλειάδου γενομένων σκαφῶν πρὸς ἀνοικοδόμησιν παραρτήματος τοῦ ἐργοστασίου ἀνευρέθησαν τάφοι τινὲς κοινοί. Παρὰ τούτους δὲ στήλη ἐπιτύμβιος ἁπλῆ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς... Χάρης, Ἡρακλείδου Ἀμφιτροπῆθεν· τὸ ὕψος τῆς στήλης εἶνε 0,49, τὸ πλάτος 0,29.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἐν Βιέννῃ ἑορτασθήσεται προσεχῶς ἡ ἑκατονταετηρὶς ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ποιητοῦ Γκριλπότσερ, τοῦ μᾶλλον μεγαλοφυοῦς ἐκ τῶν γερμανῶν δραματουργῶν τοῦ αἰῶνος τούτου. Ὁ Γκριλπότσερ ὑπῆρξε φίλος τοῦ Βετόβεν περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου τοῦ καλλιτέχνου· εἶνε δὲ γνωστόν, ὅτι ὁ Βετόβεν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θανάτου του, ἐσκέπτετο νὰ συνθέσῃ τὸ μελόδραμα «Μελουζίνα», οὗ τὸ κείμενον εἶχε γράψῃ ὁ ποιητὴς Γκριλπότσερ.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ἡ σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ζητήσασα καὶ τὴν γνώμην τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς ἀπεφάτισεν ὁμοφώνως ν' ἀποστείλῃ εἰς Βερολῖνον τὸν καθηγητὴν κ. Ν. Δηλιγιάννην ὅπως μελετήσῃ τὴν θεραπείαν τοῦ Κώχ. Τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου θὰ συνοδεύσωσιν οἱ ἰατροὶ κ. κ. Α. Παπαδάκης, Σταθακόπουλος καὶ Πεζόπουλος — Ὁ ἰατρὸς καὶ ὑφηγητὴς Ν. Γ. Μακᾶς, ἀπῆλθεν εἰς Βερολῖνον ὅπως μελετήσῃ τὴν κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Κώχ, θεραπείαν τῆς φθίσεως.—Ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ὁ καθηγητὴς κ. Παῦλος Ἰωάννου ἀνέπτυξε τὰ περὶ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου Κώχ, ἀφοῦ παρεκάλεσε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅπως εἰς δεῖγμα σεβασμοῦ πρὸς τὸν εὐεργέτην τοῦτον τῆς ἀνθρωπότητος, ἀκρασθῶσιν ὄρθιοι καὶ ἀσκεπεῖς τὰ περὶ τῆς μεγάλης ταύτης ἀνακαλύψεως. — Ὁ καθηγητὴς Βίλρωτ τῆς Βιέννης ἐλπίζει ν' ἀνακοινώσῃ ταχέως, ὅτι αἱ περὶ τῆς θεραπείας τοῦ καρκίνου ἔρευναι αὐτοῦ ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἐπιτροπὴ ἐκ δημοτικῶν συμβούλων τοῦ δήμου Ἀθηναίων προέτεινεν, ὅπως ὁ δῆμος προσφέρῃ μέχρι 15,000 δρ. ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ μελοδραματικοῦ θιάσου. Γενομένης ἀποδεκτῆς τῆς προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὁ κ. Καραγιάννης, διευθυντὴς τοῦ ἑλληνικοῦ μελοδραματικοῦ θιάσου, θὰ προβῇ εἰς τὴν ἐνοικίασιν τοῦ παλαιοῦ θεάτρου Ἀθηνῶν. —Ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν Παρισίων παρασκευάζεται ἡ παράστασις τῆς Ἀλκήστιδος τοῦ Εὐριπίδου, ἥτις θὰ συνοδευθῇ ὑπό τινων ἀποσπασμάτων ἐκ τῆς Ἀλκήστιδος τοῦ Γκλύκ. — Ἐν Βρισβάνῃ τῆς Αὐστραλίας πρεστάθη τελευταῖον ἐν βολαπουκικῇ (!) γλώσσῃ τὸ μελόδραμα ὁ «Προφήτης» τοῦ Μάγερβερ. Ἔτυχε δὲ τοιαύτης ἐπιτυχίας, ὥστε ἡ διεύθυνσις προπαρασκευάζει, ἐν βολαπουκικῇ γλώσσῃ πάντοτε! καὶ τὴν Τραβιάταν.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΑ

Νέα καὶ εὐφυεστάτη ἐφαρμογὴ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Ἐδισων. Κάμνετε νὰ ὁλακτήσῃ κύων ἐνώπιον τῆς συσκευῆς, καὶ ἔκτοτε ὁσάκις τὴν νύκτα θέξῃ τις τὴν θύραν σας ἀκούονται ἀμέσως ἑκατοντάδων κυνῶν ὁλαγκαί. Οἱ ἀγνοοῦντες τὸ μηχάνημα θὰ νομίσωσιν, ὅτι καταδιώκονται ὑπὸ στρατιᾶς ὅλης κυνῶν καὶ πρέπει νὰ ἦνε πολὺ γενναῖοι, ὅπως μὴ φύγωσιν, ἀλλ' οἱ πολύπειροι κλέπται, θὰ γελάσωσι διὰ τὴν ἀστειότητα καὶ θὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ ἔργον των....

*

Μελανοφόρον φυτὸν τρέφει ἡ Ἀφρική, ὡς τρέφει καὶ ἀρτοφόρον καὶ βουτυροφόρον, ἐκ δὲ τοῦ φυτοῦ τούτου παράγεται μελάνη σχεδὸν ἄνευ τινὸς παρασκευῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς δάσεσι τῆς Εὐρώπης ἁπαντᾷ φυτόν, οὗ ὁ καρπὸς ἐξαίρετον δύναται νὰ δώσῃ μελάνην, εἶνε δὲ τὸ φυτὸν τοῦτο ὁ μυρτίλος. Ἅμα θρασθῇ δι' ὕδατος καὶ ζαχχάρεως, κατασκευάζεται ἐξαίρετος μελάνη, ἀβλαβὴς εἰς τοὺς παῖδας, οἵτινες μάλιστα φόβος ὑπάρχει μὴ λείχωσι παρὰ πολὺ τοὺς δακτύλους καὶ ροφῶσι τὴν ἐκ μυρτίλου μελάνην, ἐὰν ἡ χρῆσις αὐτῆς γενικευθῇ.

*

Τὸ τρόπαιον τοῦ Ἐφφὲλ δὲν ἀφίνει τοὺς Ἀμερικανοὺς νὰ κοιμηθῶσιν. Ἰδοὺ τί μνημεῖον θὰ κατασκευάσουν ἐν Σικάγῳ, προωρισμένον νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμην τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου καὶ συγχρόνως νὰ μακτυρήσῃ τὸ μεγαλουργὸν πνεῦμα τῶν κατοίκων τοῦ Νέου Κόσμου. Τὸ μνημεῖον τοῦτο θ' ἀποτελέσῃ μέρος τῆς ἐν Σικάγῳ παγκοσμίου Ἐκθέσεως, ἥτις ἀπὸ τοῦδε ὠνομάσθη «ἡ ἀγορὰ τοῦ Κόσμου». Θὰ ἀποτελῆται ἐκ στυλοβάτου, ὕψους 100 μέτρων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ στηρίζηται γιγαντιαία σφαῖρα ἔχουσα διάμετρον 300 μέτρων, ὅσον δηλαδὴ τὸ ὕψος τοῦ παρισινοῦ πύργου. Εἰς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τῆς σφαίρας, εἰς τὸν Βόρειον πόλον της, θὰ πλέῃ πλοῖον μὲ ἀνοικτὰ τὰ ἱστία. Τὸ ὅλον ὕψος τοῦ μνημείου τούτου ὑπολογίζεται εἰς 460 μέτρα. Ὁ ἰσημερινὸς τῆς σφαίρας, ἤτοι ὁ εἰς τὸ μέσον μέγιστος κύκλος της, θὰ προέχῃ ἐν εἴδει ἐξώστου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ κάμνῃ τις τὸν γῦρον τοῦ κόσμου, ἤτοι διάστημα περίπου ἑνὸς χιλιομέτρου. Σιδηρόδρομος θὰ φέρῃ ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ εἰς τὸν Βόρειον πόλον ἐπὶ τροχιᾶς μήκους 6,400 μέτρων χαραγμένης ἑλικοειδῶς ἐπὶ τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου. Μέγας ἀνδριὰς τοῦ Κολόμβου θὰ στηθῇ εἰς τὸ κέντρον τῆς βάσεως κέκωθεν τῆς σφαίρας. Ἐντὸς τῆς σφαίρας θὰ ὑπάρχῃ Μουσεῖον καὶ βιβλιοθήκη πραγμάτων καὶ ἔργων σχετικῶν πρὸς τὸν Κολόμβον καὶ ἐν γένει τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀγνώστων χωρῶν κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΕ' αἰῶνος.

Ἡ δαπάνη τοῦ ὅλου ἔργου ὑπολογίζεται εἰς ἓξ περίπου ἑκατομμύρια φράγκων.

*

Εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν, ἀπεστάλη ἐσχάτως φωτογραφικὴ μηχανή, ὑπερτεροῦσα πασῶν τῶν ἄχρι τοῦδε ἐπινοηθεισῶν. Ἡ μηχανὴ αὕτη φωτογραφεῖ ἀκαριαίως καὶ παράγει 50 εἰκόνας ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον!

Ὅπως παραστήσωσι τὴν τελειότητα τῆς μεθόδου ταύτης, ἔθεσαν ἀπέναντι τῆς μηχανῆς δύο μονομαχοῦντας, ὧν ὁ εἷς ἀφοπλίζεται ἄχρις οὗ δὲ τὸ διαφυγὸν τῶν χειρῶν του ξίφος πέσῃ χαμαί, ἐφωτογράφησαν αὐτὸ ὀκτάκις.

Δυστυχῶς τὸ μηχάνημα τοῦτο μόνον πρὸς ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις εἶνε χρήσιμον.

*

Ἡ γερμανικὴ ἐπιστήμη ἀρνεῖται νὰ παραδεχθῇ τοὺς ἐκ τοῦ ὑπνωτισμοῦ κινδύνους, οὓς ὑποδεικνύουσιν οἱ Γάλλοι νευρολόγοι καὶ... μυθιστοριογράφοι. Βερολίνειος ἐκδότης, θέλων νὰ δημοσιεύσῃ σπουδαῖόν τι πόνημα, περὶ τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ, τῆς ὑποβολῆς, τῆς τηλεπαθείας καὶ τῶν τούτοις συμπαρομαρτούντων, ἀπηυθύνθη εἰς τοὺς καθηγητὰς Δυβοὰ—Ρεϋμόνδον, Οὐλεμβούργ καὶ Πράγερ, πάντας διασήμους ἐν Γερμανίᾳ, ζητήσας τὴν ἐπὶ τούτῳ συνδρομήν των.

— Φίλε κύριε, ἀπήντησεν αὐτῷ ὁ Ραϋμόνδος, δὲν πιστεύω εἰς τὴν ἰσχὺν τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Πάντα τὰ περὶ τούτου λεγόμενα εἶνε καθαρὰ ἐπίνοια:.

— Εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης, προσέθετο ὁ κ. Πράγερ. Εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπνωτίσῃ τις τὸν μὴ θέλοντα.

Ὁ δὲ κ. Ὀὐλεμβούργ ἠρνήθη ἀπολύτως, ὅτι δύναται νὰ ἐνασκήσῃ τις ἐπιρροὴν ἐπὶ ἄλλου ἐξ ἀποστάσεως. Ἡ τηλεπάθεια, εἶπεν, εἶνε μῦθος.

Πάντες δὲ οὗτοι διεκήρυξαν, ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ νομοθετηθῶσι νέοι νόμοι κατὰ τοῦ ὑπνωτισμοῦ, «ὡς ἐγκληματικοῦ μέσου».

ΑΠΟΡΙΑΙ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

(Ἐκ τοῦ γραμματοκιβωτίου τῆς ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ)

Δεσποινίς.

Ποῖον τὸ ὀρθότερον; Δεσποινὶς ἢ Δεσποσύνη; Καὶ πεντηκοντοῦτίδα ἄγαμον θὰ τὴν λέγωμεν δεσποινίδα ἐπίσης ἢ δεσποσύνην; Μ.

ΛΥΣΕΙΣ

Πρίγκηψ.

Δυνάμεθα, ἐλλείψει ἐντελοῦς τῆς ἐννοίας ἀποδόσεως, νὰ λέγωμεν τὰ ἑλληνικώτατα ἡγεμονὶς καὶ ἡγεμονίδης, ἅτινα δὲν εἶνε καὶ τόσον ἀνάρμοστα ἅτε μὴ λήγοντα εἰς παις.

ΟΓΤΙΣ

Πρίγκηψ.

Ἀντὶ πρίγκηψ γράφε ἡγεμονίδης. Θὰ εἴπητε: Καὶ δυνάμεθα νὰ λέγωμεν μετὰ χρόνους: ὁ γηραιὸς ἡγεμονίδης; Διατί ὄχι; Ὀλίγους υἱοὺς Κωνσταντίνων Κωνσταντινίδας, ἐγνωρίσατε ἐν προβεβηκυῖᾳ ὄντας ἡλικίᾳ; Καὶ ἂν ὁ Ἀχιλλ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

—Κ. Α. Ἴδε τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Βουλῆς τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1868 ἐπερώτησιν τοῦ τότε βουλευτοῦ Ἀττικῆς κ. Τ. Φιλήμονος, τὴν προκαλέσασαν τὴν σχετικὴν συζήτησιν περὶ τῆς δοθείσης τῷ διαδόχῳ Κωνσταντίνῳ προσεπωνυμίας «Δοὺξ τῆς Σπάρτης». —Νεοσυλλέκτῳ. Ἐλήφθη ἀλλὰ δὲν ἀνεγνώσθη ἀκόμη. Ἡ ἀπάντησις βραδύτερον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποίημα εἶνε μεστὸν ἐννοίας καὶ φιλοσοφικῆς μάλιστα, ἀλλὰ ἡ ἐκτέλεσις.... ἡ γλῶσσα.... τί σᾶς λέγει ὁ στίχος: Καὶ μ' ὅλα ταῦτα γλήγορο 's τὸ δρόμο του προβαίνει; —Lentille. Ἐκ τῆς περὶ τὸ μέτρημα ἀκριβείας ἐπείσθημεν ὅτι.... ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι φωτογραφίαι. Περιμένομεν. — Δ. Π. Ναύπακτον. Μήπως τὰς ἔχομεν ἡμεῖς πλέον; Προσεπαθήσαμεν νὰ τὰς λάβωμεν ὀπίσω, καίτοι τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται, ἀλλὰ δὲν εὑρέθησαν. Θὰ τὰς ζητήσωμεν πάλιν ἐπιμόνως σήμερον καὶ ἐὰν τὰς εὕρωμεν, εὐχαρίστως. —Κ. Α. Πῶς ὄχι! Μάρκῳ Π. Ἀκατάλληλον καὶ σχετικῶς καὶ ἀπολύτως. — Ἐμ. Π. Ε. Ρόδον. — Π. Κ. Μῆλον. Σ. Ι. Β., Κ. Κ., Ι. Δ. Μ. Κωνσταντινούπολιν. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.—Σ. Β. Νεάπολιν. Ἀλ. Γ. καὶ Π. Ζ. Πότιον. Ἐμετρήθησαν ἡμῖν ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν. Ε. Ε. Εἶνε τοῦ Favart, καὶ ἰδοὺ αὐτὸ ὁλόκληρον.

Un cœur tout neuf
Est comme un oeuf
Que l' amour couve sous son aile,
En l' animant
Tout doucement
Par une chaleur naturelle;
Un temps viendra
Qu'il éclora,
Ce joli petit coeur de fille,
Comme un petit oiseau qui sort de sa coquille.

Π. Π. Ἀναγνώσατε τὸ «Μαρτυρολόγιον τοῦ τύπου» 1789—1864 τοῦ Germain. —Φιλομαθεῖ. Τὸ ὀρθότερον: πρὸς μητρὸς πάππος· διότι τὸ πατρομήτωρ σημαίνει καὶ πατὴρ τῆς μητρὸς καὶ μήτηρ τοῦ πατρός.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Στοιχεῖα Χημείας, ὑπὸ Α. Κ. Δαμβέργη.

Μηνιαῖον δελτίον τοῦ εἰδικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τῶν ξένων ἐπικρατειῶν. Σεπτέμβριος 1890. — Ἐκδ. Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, γραφεῖον στατιστικῆς.

Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιολογίας, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ. Τεῦχ. ΛΖ'. ΛΗ'. ΛΘ'. Μ'. (Ριζάνα — Στέφανος). —Ἐκδότης Ἀνέστης Κωνσταντινίδης.

Μυθολογία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος, σύγγραμμα βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν Συλλόγου ὑπὸ P. Decharme. Μετάφρασις Ἀλεξάνδρου Μ. Καράλη. Τεῦχος Α'. Ἐκδότης Ἀλέξανδρος Παπαγεωργίου.

L'ARGUS DE LA PRESSE

Voulez-vous être informé avec exactitude et rapidité de tout ce qui s'imprime dans les Journaux et Revues français et étrangers sur un *sujet* un *fait*, ou une *personnalité* quelconque? —Adressez-vous, 157, rue Montmartre, à l'**Argus de la presse,** A. CHÉRIE, Directeur; Paris.—Depuis 10 ans, l'**Argus,** a fournit à ses abonnés *plus de deux millions* d'extraits de journ aux sur n'importe quel sujet.

Ε. ΣΤΑΝΛΕΥ

Η ΓΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΓΕΩΡΓ. ΑΔΡΑΚΤΑ

Τιμᾶται Δραχ. 3

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ὁδὸς Σοφοκλέους

ΔΕΝΟΝΤΑΙ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΛΥΤΕΛΩΣ ΧΡΥΣΩΝΟΝΤΑΙ ΤΑΙΝΙΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Κατασκευάζονται καὶ πωλοῦνται κατάστιχα παντὸς εἴδους ἐφάμιλλα τῶν ἀγγλοαμερικανικῶν κατὰ τὴν ποιότητα καὶ στερεότητα ἀλλὰ πολὺ τούτων ἐφθηνότερα.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ **ΓΥΝΑΙΚΟΣ**

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι σήμερον.

ΥΠΟ ΚΑΛΛΙΡΡΟΗΣ ΠΑΡΡΕΝ

Τεῦχος 4.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΗΣ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Α. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Ὁδ. Αἰόλου, ἀριθ. 195-197

Ἐκτυποῦνται

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ἐπικεφαλίδες σφραγίδες

παντὸς εἴδους, πάσης ποιότητος

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Εὐρωπαϊκῶν Καταστίχων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

Καθηγητὴς ἔχων διαθεσίμους ὥρας τινάς, ἀναλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς ἐν βραχεῖ διαστήματι καὶ μὲ συγκαταβατικὰ σχετικῶς δίδακτρα. Ἡ «Ἑβδομὰς» συνιστᾷ αὐτὸν δια τὴν καλὴν καὶ πρακτικὴν αὐτοῦ μέθοδον.

Διεύθυνσις Ὁδ. Πινακωτῶν 29.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τμῆμα Πειραιῶς—Κορίνθου--Πατρῶν

	1	3	33		2	4	32
Πειραιεὺς ἀν.	6.30π	11.10	12.30	Πάτραι ἀν.	6.45π	11.30	—
Ἀθῆναι »	7.—	11.45	1.—	Αἴγιον »	8.25	12.46	—
Κόρινθος ἄφ.	9.52	2.55	4.17	Κόρινθος »	12.—	4.25	6.50π
Αἴγιον »	1.36	6.15	—	Ἀθῆναι ἄφ.	3.07	7.25	10.10
Πάτραι »	2.55	7.55	—	Πειραιεὺς »	3.35	7.55	10.40

Τμῆμα Κορίνθου - Ναυπλίου - Μύλων

Κόρινθος	ἀν.	3.20 μ. μ.	Μύλοι	ἀν.	7.40 π. μ.
Ἄργος	ἄφ.	5.30 »	Ναύπλιον	»	8.45
Ναύπλιον	»	6.05 »	Ἄργος	ἄφ.	9.20
Μύλοι	»	6.08 »	Κόρινθος	»	11.30

Τμῆμα Πατρῶν - Πύργου ἀπὸ 1 Αὐγούστου

		π.μ.	μ.μ.	μ.μ.			π.μ.	μ.μ.	μ.μ.
Πάτραι	ἀν.	7.—	3.45	5.10	Πύργος	ἀν.	6.40	3.15	4.30
Ἀχαΐα	ἄφ.	7.50	4.28	6.15	Γαστούνη	»	8.01	4.26	6.17
Μανωλάς	»	8.50	5.20	7.25	Λεχαινὰ	ἄφ.	8.24	4.50	6.45
Λεχαινὰ	»	9.23	5.50	8.05		»	8.27	4.53	6.—π.
	ἀν.	9.26	5.53	6.20π	Μανωλάς	»	8.57	5.26	6.37
Γαστούνη	»	9.50	6.16	6.46	Ἀχαΐα	»	9.47	6.25	7.51
Πύργος	»	11.15	7.40	8.30	Πάτραι	ἄφ.	10.30	7.15	8.55

Αἱ ἀμαξοστοιχίαι 33 καὶ 32 ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ. Τοπικαὶ ἀμαξοστοιχίαι καθ' ἑκάστην εἰς ὅλα τὰ τμήματα.

Ἐκ τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας» ἐξεδόθη

ΣΚ. Σ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΩΝΥΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ ΠΡΟΑΣΤΕΙΩΝ ΑΥΤΗΣ

Τρεῖς ὀγκώδεις τόμοι

Τοῦ πολυτιμοτάτου τούτου συγγράμματος συνεπληρώθησαν δι' ἀνατυπώσεως τοῦ Α' τόμου, ὅστις εἶχεν ἐξαντληθῆ, ὀλίγα ἀντίτυπα, ἅτινα ἐξεδόθησαν εἰς πώλησιν ὑπὸ τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας»

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς ὀγκώδεις τόμους μεγάλου σχήματος, οἵτινες κοσμοῦνται ὑπὸ πολλῶν καὶ λαμπρῶν εἰκόνων ἐν Παρισίοις ἐξειργασμένων καὶ ὑπὸ δύο μεγάλων τυπογραφικῶν πινάκων, παριστανόντων τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὸν Βόσπορον καὶ τὰς Πριγκιπονήσους.—Εἶνε ἡ πληρεστάτη, ἀκριβεστάτη καὶ λαμπροτάτη περιγραφὴ καὶ ἐξιστόρησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὄντως ἐθνικὸν ἔργον·

ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις δρ. 30. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 35. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 35.

Πωλεῖται καὶ χωριστὰ μόνος ὁ ἀνατυπωθεὶς Α' Τόμ. ἀντὶ δρ. 12, ὡς καὶ μόνος ὁ Γ' ἀντὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Πᾶσα αἴτησις συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Γ. Κασδόνην, διευθυντὴν τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας» εἰς Ἀθήνας.

Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλιοπωλεῖον εὑρίσκονται

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ Ἱστορικαὶ Πραγματεῖαι, τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς πεντατόμου ἱστορίας τοῦ ἰδίου συγγραφέως δρ. 4.

ΒΟΗΘΕΙ ΣΑΥΤΟΝ· Τὸ κατ' ἐξοχὴν βιβλίον τοῦ βίου, ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ ἀρυσθῇ πολυτίμους ὁδηγίας εἰς πρόοδον καὶ εὐδοκίμησιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ δρ. 2,50.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΣΦΙΓΓΟΣ. Συλλογὴ ποικιλωτάτων παιγνίων, αἰνιγμάτων, προβλημάτων κτλ· πρὸς διασκέδασιν πάσης συναναστροφῆς.... δρ. 2

(Ὁ νέος Κατάλογος τοῦ Βιβλιοπωλείου πέμπεται δωρεὰν εἰς πάντα αἰτοῦντα).

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ